

จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้
SOUTHERN FOLKLIFE IDENTITY LACQUERWARE PAINTING

วรรณวิสา พัฒนศิลป์

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน

ประจำปีงบประมาณ 2564

ลิขสิทธิ์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้

วรรณวิสา พัฒนศิลป์

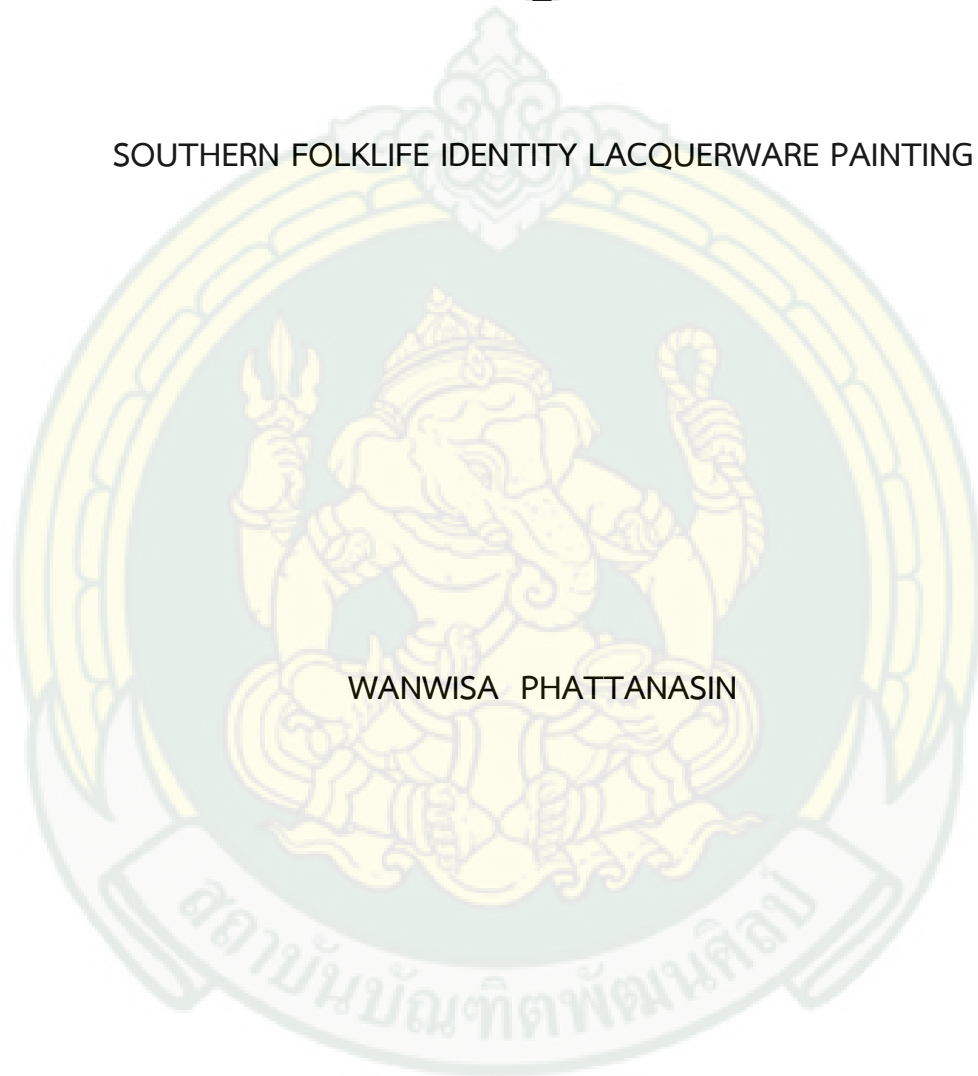
ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน

ประจำปีงบประมาณ 2564

ลิขสิทธิ์สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

SOUTHERN FOLKLIFE IDENTITY LACQUERWARE PAINTING

WANWISA PHATTANASIN

FUNDED CREATION BY BUNDITPATANASILPA INSTITUTE

BUDJET YEAR 2021

COPYRIGHT OF BUNDITPATANASILPA INSTITUTE

บทคัดย่อ

ความงามของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพ และเครื่องมือเครื่องใช้ รวมถึงความเชื่อ ล้วนเป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะตนของภาคใต้ อันปรากฏในรูปแบบ สถาปัตยกรรม พรรณพฤษชาและการดำเนินชีวิตของผู้คนในชุมชน จากลักษณะเฉพาะดังที่กล่าวมา ทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้ทบทวนความทรงจำและรู้สึกโหยหาอดีตในวัยเยาว์ที่ยังคงประทับใจไม่รู้ลืม เกิดเป็นความตระหนักถึงคุณค่าทางความงาม ความสุขและความเรียบง่ายในวิถีพื้นบ้านทางภาคใต้และจุดประกายเป็นแรงบันดาลใจในการถ่ายทอดประสบการณ์และความรู้สึกดังกล่าว โดยถอดบันทึกรูปทรงพร้อมปรับลดทอนเป็นลายเส้นและผูกประกอบลายในแบบศิลปะไทย สร้างสัญลักษณ์ทางความงามของรูปร่างและรูปทรงตามแบบเฉพาะตน เป็นผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำจาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” เพื่อจดบันทึกกลั่นอายุจากความงามของวิถีชีวิตผ่านมุมมองอันพิเศษของผู้สร้างสรรค์

คำสำคัญ: ลายรดน้ำ อัตลักษณ์ ความงามวิถีใต้

ABSTRACT

Beauty of lifestyle, art and culture, tools, instruments Wisdom and occupation Including the unique beliefs of the South Which appears in the form of architecture, flora and community lifestyle The creators realized the value of beauty, happiness and simplicity in the southern traditional way. Recall the creator's memories, impressions and longing for the past in my childhood. It is the inspiration to convey from the experience and feelings. Create the shape, reducing the lines, tied together with a pattern in a Thai art style Create aesthetic signs of individual shapes and forms. It is the work of “Southern Folklife Identity Lacquerware Painting” to record the aura of the beauty of the way of life. Through the special perspective of the creator.

KEYWORDS: Lacquerware Painting Identity Southern Folklife

กิตติกรรมประกาศ

โครงการงานวิจัยสร้างสรรค์เรื่อง “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจาก อาจารย์บัณฑิต สิงห์เสนี ที่ปรึกษาโครงการ ให้คำแนะนำในการสร้างสรรค์ การเตรียมวัสดุและการเตรียมพื้นลายรดน้ำแบบโบราณ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความกรุณาช่วยตรวจสอบความสมบูรณ์ของเล่มโครงการงานวิจัยสร้างสรรค์ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของวิทยาลัยช่างศิลป์ ที่ให้การอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการดำเนินงาน

กราบขอบพระคุณสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ให้การสนับสนุนทุนโครงการงานวิจัยสร้างสรรค์ ปีงบประมาณ 2564 ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณตัวข้าพเจ้าเอง ที่มีความพยายามทุ่มเทแรงกายแรงใจ สละเวลาในการศึกษาค้นคว้าสร้างสรรค์ผลงาน จนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	1
สมมติฐานของการศึกษา.....	2
คำถามในการสร้างสรรค์.....	2
ขอบเขตในการสร้างสรรค์.....	2
ขั้นตอนของการสร้างสรรค์.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	6
อิทธิพลจากวิถีชีวิตในภาคใต้.....	7
ศิลปวัฒนธรรม.....	7
วิถีชีวิตชุมชน.....	7
พืชพันธุ์พืช.....	7
อิทธิพลจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	25
แนวคิดการสร้างสรรค์ศิลปะกับความบันเทิง.....	25
ทฤษฎีสัญญาวิทยา.....	26
ทฤษฎีความงาม.....	26
อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปกรรม.....	27
อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปกรรม.....	27
อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	36
วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์.....	36
เก็บข้อมูลภาคสนามจากสถานที่จริง.....	37
ประมวลแนวคิดสร้างภาพร่าง.....	39
สร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้”	42
4	51
การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์.....	51
การวิเคราะห์แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์.....	51
การวิเคราะห์หลักสัจจะวิทยาในการสร้างรูปทรงสู่กระบวนการสร้างสรรค์.....	51
การวิเคราะห์ความงามในกระบวนการทางเทคนิคลายรดน้ำ.....	54
รูปร่าง-รูปทรง ในงานสร้างสรรค์.....	54
เส้น ในงานสร้างสรรค์.....	55
สี ในงานสร้างสรรค์.....	56
พื้นที่ว่างและจังหวะ ในงานสร้างสรรค์.....	57
แนวคิดในการสร้างสรรค์.....	58
5	59
สรุป อภิปรายและเสนอแนะ.....	59
อภิปรายผลการสร้างสรรค์.....	59
ปัญหาในการสร้างสรรค์.....	60
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์.....	61
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	61
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก.....	63
เอกสารประกอบการขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์.....	64
เอกสารประกอบการเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์.....	66
ประวัติผู้วิจัย.....	77

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน.....	3
2 ตารางวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม.....	30
3 ตารางวิเคราะห์ผลงานศิลปิน.....	35
4 ตารางตัวอย่างการถอดภาพถ่ายต้นแบบเป็นลายเส้น.....	37
5 ตารางแสดงตัวอย่างการถอดรูปต้นแบบเป็นลายเส้นสู่ผลงานสร้างสรรค์.....	52

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ภาพแสดงเครื่องเครื่องรีดยาง 1 พร้อมอุปกรณ์.....	8
2 ภาพแสดงเครื่องเครื่องรีดยาง 2 พร้อมอุปกรณ์.....	8
3 ภาพแสดงอุปกรณ์ ถังเก็บน้ำยางพารา.....	9
4 ภาพแสดงอุปกรณ์ที่ใช้ในการใส่น้ำยางพารา.....	9
5 ภาพแสดงถึงภาชนะใช้ใส่น้ำยางพารา.....	10
6 ภาพแสดงแผ่นยางพาราที่ตากแดด.....	10
7 ภาพแสดงมิดกรีดยางพารา.....	11
8 ภาพแสดงใบยางพาราที่แห้งเป็นเส้นใย.....	11
9 ภาพแสดงกิ่งไม้ยางพารา.....	12
10 ภาพแสดงลูกและใบยางพารา.....	12
11 ภาพแสดงลายผ้าถุง(ผ้าป่าเต๊ะ).....	13
12 ภาพแสดงแม่ไก่อบ้าน.....	13
13 ภาพแสดงผักพื้นถิ่นภาคใต้ “ลูกฉิ่ง”	14
14 ภาพแสดงนกกรงหัวจุกภาพแสดงนกกรงหัวจุก.....	14
15 ภาพแสดงลักษณะไก่อบ้าน.....	15
16 ภาพแสดง “สะตอ” ผักพื้นบ้าน.....	15
17 ภาพแสดงผลและเมล็ด “มะม่วงหิพานต์”	16
18 ภาพแสดงดอกและฝักบัว.....	16
19 ภาพแสดงการหุงข้าวด้วยเตาอั้งโล่.....	17
20 ภาพแสดงผักพื้นถิ่นภาคใต้ “ลูกเนียง”	17
21 ภาพแสดงผักพื้นถิ่นภาคใต้ “ผักกูด”	18
22 ภาพแสดงตากปลาในกระด้ง.....	18
23 ภาพแสดงปลาน้ำจืดเล็กใหญ่และหอย.....	19
24 ภาพแสดงกรงนกกรงหัวจุก.....	19
25 ภาพแสดงอุปกรณ์ที่ใช้ในครัว.....	20
26 ภาพแสดงอุปกรณ์เครื่องมือใส่ปลา “ช่อง”	20
27 ภาพแสดงอุปกรณ์ตักน้ำ “หมาน้ำ”	21

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
28 ภาพแสดงอุปกรณ์รถเข็นใต้ถุนบ้าน.....	21
29 ภาพแสดงโถงเก็บน้ำใบเล็กใบใหญ่บริเวณบ้าน.....	22
30 ภาพแสดงบริเวณใต้ถุนบ้าน สุ่มไก่.....	22
31 ภาพแสดงอุปกรณ์การทำครัว.....	23
32 ภาพแสดงลักษณะบ้านทางภาคใต้.....	23
33 ภาพแสดงขนในสวนยาง.....	24
34 ภาพแสดงแมวนอนบนเตาถ่าน.....	24
35 ตู้อพระธรรมลายรดน้ำ ฝีมือครูวัดเชิงหวาย.....	28
36 กิ๊ฟติดผม.....	28
37 ภาพเขียนสีผาแต้ม.....	29
38 จิตรกรรมของอียิปต์.....	29
39 สัญลักษณ์ชนบท.....	31
40 วิถีชีวิต ความผูกพัน ความสุข หมายเลข 2.....	32
41 ผลงาน Visoth kakvei.....	33
42 ผลงาน Mr. Doodle.....	34
43 ข้อมูลภาพร่าง 1.....	39
44 ข้อมูลภาพร่าง 2.....	40
45 ข้อมูลภาพร่าง 3.....	40
46 ข้อมูลภาพร่าง 4.....	41
47 ขั้นตอนการเตรียมพื้นไม้รักสมุกแบบโบราณ.....	42
48 ขั้นตอนการเตรียมน้ำยาหรดาล.....	43
49 ขั้นตอนการเตรียมแบบแผ่นปรุ.....	43
50 ยางรักอย่างดี, น้ำยาหรดาล, ทองคำเปลว	44
51 ฝักส้มป่อย, ยางกระถินณรงค์, หรดาลหิน, ทองคำเปลว, ดินสอพอง, ทองผงวิทยาศาสตร์.....	44
52 ลูกประคบดินสอพอง, หรดาล, พู่กัน, สะพานรองมือ, แบบร่างความคิด.....	44
53 ทำความสะอาดพื้นผิว ด้วยดินสอพองผสมน้ำขัดเพื่อลดความมันของผิวชิ้นงาน.....	45
54 เตรียมอุปกรณ์ น้ำยาหรดาล พู่กัน ลูกประคบและสะพานรองมือ.....	45
55 ระบายแบบปรุกระดาดไขด้วยลูกประคบดินสอพอง.....	46
56 นำน้ำยาหรดาลที่เตรียมไว้มาเขียนตามรอยที่ใช้ลูกประคบระบายแบบปรุไว้.....	46

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
57	ถมช่องไฟที่ต้องการให้เห็นพื้นรักสีดำด้วยน้ำยาหารดาล.....	47
58	นำผ้าชุบยางรักที่เคียวไฟไว้จนเหนียวเช็ดรัก เช็ดรักออกให้เหลือบางพอประมาณ เรียกว่า การถนอมรัก และปิดด้วยผงทองวิทยาศาสตร์.....	47
59	นำผ้าชุบยางรักที่เคียวไฟไว้จนเหนียวเช็ดรัก การเช็ด เช็ดรักออกให้เหลือบางที่สุด เรียกว่า การถนอมรัก และปิดด้วยทองคำเปลว.....	48
60	รดน้ำชิ้นงาน ใช้กระดาษห่อแผ่นทองช่วยดึงน้ำยาหารดาลให้หลุดง่ายขึ้น.....	48
61	ทำความสะอาดพื้นด้วยดินสอพองผสมน้ำ เพื่อล้างคราบของผงทองอีกครั้ง.....	49
62	ล้างให้สะอาดด้วยน้ำ ใช้กระดาษทิชชูซับน้ำบนชิ้นงานให้แห้ง.....	49
63	ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์.....	50
64	จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อุตลักษณ์ความงามวิถีใต้.....	54
65	ภาพแสดงลักษณะการใช้เส้น ในงานสร้างสรรค์.....	55
66	ภาพแสดงลักษณะการใช้สี ในงานสร้างสรรค์.....	56
67	ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ว่างและจังหวะ ในงานสร้างสรรค์.....	57
68	ผลงานสำเร็จที่มีเส้นขอบไม่คมชัดและทองหลุดร่อนในบางส่วน.....	60

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาคใต้ของประเทศไทยมีภูมิประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ ส่งผลให้มีการประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ การสร้างบ้านเรือน การเลี้ยงสัตว์ รวมถึงความเชื่อที่มีการปลูกฝังส่งต่อกันมาจวบจนปัจจุบัน

อัตลักษณ์ความงามของวิถีชีวิตชาวใต้้นั้นมาจาก ความสุข ความประทับใจ ความทรงจำในวัยเด็กของผู้สร้างสรรค์ จากประสบการณ์ตรงที่มีครอบครัวอาศัยอยู่ทางภาคใต้ประกอบอาชีพการทำสวนยางพารา มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย แต่เนื่องด้วยปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป ทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้ทบทวนความทรงจำความผูกพันจากครอบครัว เกิดเป็นความตระหนักถึงคุณค่าทางความงาม ความสุขและความเรียบง่ายในวิถีพื้นบ้านทางภาคใต้ ก่อเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ถ่ายทอดความทรงจำอันมีค่าเหล่านั้น บอกเล่าเรื่องราว ความรู้สึกจากลายเส้นของจินตนาการในความงามที่ความผูกพันของวิถีชีวิตพื้นถิ่นทางภาคใต้ ด้วยเทคนิควิธีการลายรดน้ำซึ่งเป็นผลงานที่ทรงคุณค่า มีเสน่ห์ในการให้ค่าน้ำหนักของสี ๒ สี เสนอลักษณะเด่นของผลงานด้วยการใช้เส้นที่มีขนาดต่างกันสร้างค่าน้ำหนัก สอดคล้องกับผลงานที่ต้องการเสนอความเรียบง่ายของวิถีชีวิตอันทรงคุณค่าในมุมมองของผู้สร้างสรรค์ ด้วยวิธีการถอดลายเส้นปรับลดทอนรูปทรงและผูกประกอบลายในแบบศิลปะไทย สร้างสัญลักษณ์ทางความงามของรูปร่างและรูปทรงตามลักษณะเฉพาะตน

การสร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ได้รับแรงบันดาลใจมาจากวิถีชีวิตทางภาคใต้ ศิลปวัฒนธรรมและการประกอบอาชีพที่คอยหล่อเลี้ยงครอบครัว นำเสนอความประทับใจ ความสุขและความทรงจำ ในรูปแบบศิลปะไทยเทคนิคลายรดน้ำแบบโบราณเพื่อบันทึกกลิ่นอายจากความงามของวิถีชีวิต ผ่านมุมมองอันพิเศษของผู้สร้างสรรค์ กระตุ้นเตือนให้เห็นถึงคุณค่า อัตลักษณ์ของความงามเฉพาะถิ่นซึ่งควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

1.2 วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. สร้างสรรค์ผลงานชุด “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ผ่านรูปร่าง

รูปทรงจาก ธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต และภูมิปัญญาของภาคใต้ สร้างสัญลักษณ์ทางความงามด้วยลายเส้นเฉพาะตน

2. เพื่อถ่ายทอดความสุข ความงาม ความประทับใจ ความเรียบง่ายที่เป็นเอกลักษณ์ของวิถีชีวิตชาวใต้

3. เพื่อเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ออกสู่สาธารณชน สร้างองค์ความรู้ นำความรู้นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

การสร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากความผูกพันของครอบครัววิถีชีวิตชาวใต้ สามารถแสดงออกถึงความงาม ความสุขและความเรียบง่ายของวิถีชีวิตชาวใต้ แสดงออกถึงรูปร่างรูปทรงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน และสามารถสะท้อนให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าทางความงามของวิถีชาวใต้ ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ได้

1.4 คำถามในการสร้างสรรค์

1. ผู้สร้างสรรค์สามารถสร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ที่มีลักษณะเฉพาะตนได้หรือไม่

2. ผู้สร้างสรรค์สามารถแสดงให้เห็นคุณค่า ตระหนักถึงคุณค่าทางความงามของวิถีชาวใต้ ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ จากผลงานสร้างสรรค์ “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ได้หรือไม่

1.5 ขอบเขตในการสร้างสรรค์

การ สร้างสรรค์ผลงาน จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้ ได้รับแรงบันดาลใจจากวิถีชีวิตของครอบครัว

ขอบเขตด้านเนื้อหาเรื่องราวแสดงออกถึงอัตลักษณ์พื้นถิ่น ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพ และเครื่องมือเครื่องใช้ รวมถึงความเชื่อของครอบครัวทางภาคใต้

ขอบเขตด้านรูปแบบผลงานสร้างสรรค์ ปรับลดทอนรูปทรงเป็นลายเส้นและผูกประกอบลายในแบบศิลปะไทย สร้างสัญลักษณ์ทางความงามของรูปร่างและรูปทรงตามแบบเฉพาะตน ผ่านลายเส้นของจินตนาการจากความงามที่ความผูกพันของวิถีชีวิตพื้นถิ่นทางภาคใต้ เป็นผลงานงานสร้างสรรค์ 2 มิติในรูปแบบศิลปะไทยร่วมสมัย จำนวน 1 ชิ้น

ขอบเขตด้านเทคนิคในการสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการทางศิลปะไทยเทคนิคลายรดน้ำ การเตรียมพื้นไม้ด้วยยางรักสมุกแบบโบราณเขียนลายด้วยน้ำยาหารดาลลงรักปิดทองรดน้ำ การสร้างสรรค์งานชุดนี้มีการใช้ทองคำเปลวและทองผงวิทยาศาสตร์

สร้างสรรค์ผลงานจำนวน 1 ชุด ในระยะเวลาของโครงการ

ตารางที่ 1 ตารางระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน

ระยะเวลาและแผนการดำเนินงานตลอดโครงการ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2563 ถึง 15 กันยายน 2564

รายการ	จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้											
	2563			2564								
	ต.ล.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1.1 เสนอโครงการเพื่อขอ อนุมัติ	←→											
1.2 วางแผนการปฏิบัติงาน				←→								
1.3 จัดเตรียมวัสดุและ รวบรวมข้อมูล							←→					
1.4 ดำเนินการสร้างสรรค์ ผลงาน ตามโครงการ							←→					
1.5 จัดทำรูปเล่มโครงการ งานสร้างสรรค์ฉบับสมบูรณ์											←→	
1.6 จัดนิทรรศการ												←→

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์

1.6 ขั้นตอนของการสร้างสรรค์

1. ศึกษาภาคเอกสาร องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานที่จริงและบันทึกออกมาเป็นลายเส้น
2. รวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์รูปร่างรูปทรงประมวลแนวคิดสร้างภาพร่าง สู่ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานให้ตรงตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยสร้างสรรค์
3. ขยายผลงานสร้างสรรค์ ชุด จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้

4. วิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค์
5. สรุปผลการวิจัยเป็นเอกสารเรียงเรียงผลงาน และการนำเสนอบทความวิชาการ
6. นำเสนอผลงานโครงการการสร้างสรรค์ชุด “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ได้รับแรงบันดาลใจมาจากวิถีชีวิตของครอบครัว ออกแสดงสู่พื้นที่สาธารณะ ในรูปแบบการตีพิมพ์บทความสร้างสรรค์และเผยแพร่จัดแสดงผลงาน ณ หอศิลป์

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ผลงานสร้างสรรค์ชุด “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้”
2. ชุมชน สังคม และผู้คนเห็นถึงคุณค่าของความงาม อันเป็นมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม เฉพาะถิ่น ทางภาคใต้ ที่มีอยู่เดิมและควรค่าแก่การอนุรักษ์
3. ประโยชน์ทางการศึกษา สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เทคนิคกระบวนการในงานวิจัยมาพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางด้านศิลปะ หรือการต่อยอดพัฒนาแนวความคิดใหม่สู่การสร้างสรรค์งานศิลปะร่วมสมัย

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ลายรดน้ำ หมายถึง งานช่างศิลป์หมู่แขนงหนึ่งที่ทรงคุณค่า มีลักษณะเด่นของการใช้เส้นในการสร้างน้ำหนัก ใช้ทองคำเปลวและทองผงวิทยาศาสตร์ในการปิดทอง สร้างมิติและน้ำหนักรวมถึงจุดเด่นจุดรองจากค่าน้ำหนักของชนิดทอง โดยผ่านการถอดลายปรับลดทอนรูปร่างรูปทรง ผูกลายจากจินตนาการในรูปแบบเฉพาะของผู้สร้างสรรค์

อัตลักษณ์ หมายถึง รูปทรงที่ปรากฏจากสถาปัตยกรรม พรรณพฤษศาสตร์และการดำเนินชีวิตของผู้คนในชุมชน โดยมีเป็นลักษณะเด่นทางภาคใต้

ความงามวิถีใต้ หมายถึง ความงามของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพ และเครื่องมือเครื่องใช้ รวมถึงความเชื่อและความสงบเรียบง่ายของวิถีชีวิตชุมชนในภาคใต้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากวิถีชีวิตของครอบครัวชาวใต้ ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอความงามของความสุข ความทรงจำ ความประทับใจ จากวิถีชีวิตวัยเด็กของผู้สร้างสรรค์ โดยใช้จินตนาการส่วนตนปรับลดทอนรูปทรงให้เข้าใจได้ง่าย สื่อสารในรูปแบบตรงไปตรงมา สอดคล้องกับเทคนิคจิตรกรรมลายรดน้ำที่มีวิธีแสดงออกด้วยสีแค่ 2 สี ลักษณะการใช้เส้นที่สร้างน้ำหนักและรูปทรงเข้าด้วยกัน มีความพิเศษของแผ่นทองคำเปลวที่แสดงถึงความรุ่งเรือง ความงามที่ทรงคุณค่าจากเทคนิคสู่กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน ผ่านความงามในมุมมองอันพิเศษของผู้สร้างกระตุ้นเตือนให้สังคมเห็นถึงคุณค่าอันเป็นอัตลักษณ์ทางความงามเฉพาะถิ่น

การสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเอกสารทางวิชาการ เอกสารอ้างอิง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง อิทธิพลจากวิถีชีวิตในภาคใต้ อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปกรรม เพื่อทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จึงมีความจำเป็นในการศึกษา ทำความเข้าใจ นำมาวิเคราะห์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกอบแนวความคิดและรูปแบบการสร้างสรรค์ตามลักษณะเฉพาะตน โดยมีกรอบแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์

2.2 อิทธิพลจากวิถีชีวิตในภาคใต้

2.2.1 ศิลปวัฒนธรรม

2.2.2 วิถีชีวิตชุมชน

2.2.3 พี่พพันธุ์พฤษภา

2.3 อิทธิพลจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 แนวคิดการสร้างสรรค์ศิลปะกับความบันเทิง

2.3.2 ทฤษฎีสัญญาวิทยา

2.3.3 ทฤษฎีความงาม

2.4 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปกรรม

2.4.1 อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปกรรม

2.4.2 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

2.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ผู้สร้างสรรค์ต้องการถ่ายทอดความทรงจำในวัยเด็กจากครอบครัว ผ่านประสบการณ์ตรง โดยศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและอิทธิพลที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ดังนี้

2.2 อิทธิพลจากวิถีชีวิตในภาคใต้

ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จากอัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ผู้สร้างสรรค์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากความผูกพันของครอบครัวที่มีภูมิสำเนาทางภาคใต้ของประเทศไทย การใช้ชีวิตที่เรียบง่าย อันจะปรากฏได้จาก ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน และพืชพันธุ์พฤกษาที่มีลักษณะเด่นทางภาคใต้ ผู้สร้างสรรค์ศึกษาลงพื้นที่สถานที่จริงในภาคใต้ เก็บข้อมูลในรูปแบบภาพถ่ายดังนี้

2.2.1 ศิลปวัฒนธรรม

ภาคใต้มีศิลปวัฒนธรรมที่โดดเด่นได้แก่ วัฒนธรรมการกิน อาหารรสจัด การกิน “ผักเหนาะ” ได้แก่ กระถิน กระเจต ผักบุ้ง แตงกวา ถั่วฝักยาว ลูกเนียง ลูกตอ เพื่อรับประทานคู่กับแกง อาหารหลายอย่างใช้สมุนไพรผสมเป็นเครื่องแกง วัฒนธรรมการแต่งกาย ศิลปะการแสดง การทำบุญและการสร้างพุทธบูชาในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การสร้างบ้านเรือนในลักษณะการยกพื้นใต้ถุนสูง การเลี้ยงสัตว์เพื่อไว้ใช้งาน การเลี้ยงสัตว์เพื่อไว้ใช้ประกอบอาหาร และการเลี้ยงสัตว์เพื่อไว้ใช้ขึ้นนม รวมถึงการประกอบอาชีพ

2.2.2 วิถีชีวิตชุมชน

การตั้งถิ่นฐานทางภาคใต้ โดยแบ่งลักษณะชุมชนออกเป็น 3 แบบคือ 1 ชุมชนหรือหมู่บ้านที่ทำนา ผูกพันกับแหล่งน้ำ ต้นข้าว ควาย เรือนข้าว 2 ชุมชนหรือหมู่บ้านที่ทำการประมง อุปกรณ์การจับสัตว์น้ำ การถนอมอาหาร ฯลฯ 3 ชุมชนหรือหมู่บ้านที่ทำสวน แบ่งตามลักษณะภูมิประเทศ ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ ส่งผลให้มีการประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ การสร้างบ้านเรือน การเลี้ยงสัตว์และการใช้ชีวิตประจำวัน

2.2.3 พืชพันธุ์พฤกษา

พืชพันธุ์พฤกษา ทางภาคใต้ ได้แก่ ยางพารา, ปาล์มน้ำมัน, เงาะ,ทุเรียน, มังคุด, ลองกอง, ลูกฉิ่ง, กล้วย, ดอกบัว, มะม่วงหิมพานต์, ลางสาด, สะตอ, มะพร้าว, ผักกูด, ต้นจาก, ดอกบัวผุดและอื่นๆอีกมากมาย

ภาพข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลจากวิถีชีวิตในภาคใต้

ภาพที่ 1 ภาพแสดงเครื่องรีดยาง 1 พร้อมอุปกรณ์
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 2 ภาพแสดงเครื่องรีดยาง 2 พร้อมอุปกรณ์
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 3 ภาพแสดงอุปกรณ์ ถังเก็บน้ำยางพารา
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 4 ภาพแสดงอุปกรณ์ที่ใช้ในการใส่น้ำยางพารา
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 5 ภาพแสดงถึงภาชนะใช้ใส่น้ำยางพารา
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 6 ภาพแสดงแผ่นยางพาราที่ตากแดด
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 7 ภาพแสดงมีดกรีดยางพารา

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 8 ภาพแสดงใบยางพาราที่แห้งเป็นเส้นใย

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 9 ภาพแสดงกิ่งไม้ย่างพารา

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 10 ภาพแสดงลูกและใบย่างพารา

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 11 ภาพแสดงลายผ้าถุง(ผ้าปาเต๊ะ)

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 12 ภาพแสดงแม่ไก่บ้าน

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 13 ภาพแสดงผักพื้นถิ่นภาคใต้ “ลูกฉิ่ง”

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 14 ภาพแสดงนกกรงหัวจุก

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 15 ภาพแสดงลักษณะไก่บ้าน

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 16 ภาพแสดง “สะตอ” ผักพื้นบ้าน

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 17 ภาพแสดงผลและเมล็ด “มะม่วงหิมพานต์”

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 18 ภาพแสดงดอกและฝักบัว

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 19 ภาพแสดงการหุงข้าวด้วยเตาอั้งโล่
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 20 ภาพแสดงผักพื้นถิ่นภาคใต้ “ลูกเนียง”
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 21 ภาพแสดงผักพื้นถิ่นภาคใต้ “ผักกูด”

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 22 ภาพแสดงตากปลาในกระด้ง

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 23 ภาพแสดงปลาน้ำจืดเล็กใหญ่และหอย

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 24 ภาพแสดงกรงนกกรงหัวจุก

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 25 ภาพแสดงอุปกรณ์ที่ใช้ในครัว
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 26 ภาพแสดงอุปกรณ์เครื่องมือใส่ปลา “ช่อง”
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 27 ภาพแสดงอุปกรณ์ตักน้ำ “หมาน้ำ”

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 28 ภาพแสดงอุปกรณ์รถเข็นไต้ถุนบ้าน

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 29 ภาพแสดงโอ่งเก็บน้ำใบเล็กใบใหญ่บริเวณบ้าน
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 30 ภาพแสดงบริเวณใต้ถุนบ้าน สุ่มไก่
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 31 ภาพแสดงอุปกรณ์การทำครัว

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 32 ภาพแสดงลักษณะบ้านทางภาคใต้

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 33 ภาพแสดงขนานในสวนยาง
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 34 ภาพแสดงแมวอนบนเตาถ่าน
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ผู้สร้างสรรค์นำข้อมูลอิทธิพลจากวิถีชีวิตพื้นถิ่นทางภาคใต้ เก็บข้อมูลภาพถ่ายธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพ และเครื่องมือเครื่องใช้ รวมถึงความเชื่อของครอบครัว ทางภาคใต้ ปรับลดทอนรูปทรงเป็นลายเส้นและผูกประกอบลายในแบบศิลปะไทย สร้างสัญลักษณ์ทางความงามของรูปร่างและรูปทรงตามแบบเฉพาะของผู้สร้างสรรค์

2.3 อิทธิพลจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 แนวคิดการสร้างสรรค์ศิลปะกับความบันดาลใจ

แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานศิลปะ การสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ เป็นการดำเนินการในลักษณะต่างๆ เพื่อให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดระดับสูง เป็นความสามารถทางสติปัญญาแบบหนึ่งที่จะคิดได้หลายทิศทาง หลากหลายรูปแบบโดยไม่มีขอบเขตนำไปสู่กระบวนการคิดเพื่อสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ หรือเพื่อการพัฒนาของเดิมให้ดีขึ้นทำให้เกิดผลงานที่ชนะเลิศเฉพาะตน (ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์และคณะ, 2556)

การสร้างสรรค์ศิลปะ หมายถึง การสรรหาหรือคิดค้นรูปทรงหรือหน่วย (unit) ที่มีสาระต่อจุดหมายของการสร้างสรรค์ และจัดระเบียบหน่วยนั้นหรือหน่วยเหล่านั้นให้เกิดเป็นรูปทรงใหม่ เป็นรูปทรงที่มีเอกลักษณ์ หรือลักษณะเฉพาะตัวของศิลปิน (Individual) เป็นต้นแบบ (Originality) และมีเอกภาพ การสร้างสรรค์ตรงข้ามกับการลอกเลียนแบบ (Imitation) ไม่ว่าจะเป็นการลอกเลียนแบบจากธรรมชาติหรือจากสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น (ชูลุด นิมเสมอ, 2559)

ปรัชญาศิลปะกับความบันดาลใจ (inspiration) คำว่า Inspiration นี้ในทางปรัชญาและจิตวิทยาหมายถึงจรรโลงใจในทางศิลปะได้ใช้คำนี้มานานแล้วจนเป็นที่เข้าใจกันทั่วไปคือความบันดาลใจหรือแรงบันดาลใจอย่างไรก็ตามก็ยังมีการใช้คำนี้หลายคำด้วยกันเช่น แรงดลใจและแรงบันดาลใจ ก็มีหมายถึงสิ่งที่เป็นทั้งนามธรรมหรือรูปธรรมที่ก่อให้เกิดความคิดความรู้สึกมากระตุ้นเราให้สร้างเป็นงานศิลปะ (กำจร สุนทรพงษ์ศรี 2559: 151)

ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” มีแนวคิดและแรงบันดาลใจจากวิถีชีวิตของครอบครัวในภาคใต้ จากความประทับใจในธรรมชาติ สภาพแวดล้อม การดำรงชีวิต จัดระเบียบทางความคิด ถอดรูปร่างรูปทรงจากข้อมูลจริงในตามจินตนาการของผู้สร้างสรรค์ พัฒนาสู่กระบวนการสร้างสรรค์ในลักษณะเฉพาะตน

2.3.2 ทฤษฎีสัญญาวิทยา

ทฤษฎีสัญญาวิทยา สิ่งที่น่ามาเป็นสัญญานั้น อาจเป็นวัตถุ สิ่งของ รูปภาพ หรืออื่น ๆ แต่สัญญาคือสิ่งที่รู้จักที่สุดคือ ภาษา Language (กาญจนา แก้วเทพ (2547 :105-108))

สัญญามีส่วนประกอบที่สำคัญสอง ส่วน คือ รูปสัญญะ (signifier) และความหมายสัญญะ (signified) อีริชชวท บุนนิต ได้ขยายความตรงจุดนี้ว่า การแบ่งรูปสัญญะและความหมายสัญญะ เป็นแนวคิด ที่ได้มาจากปรัชญาของเพลโตหรือแบบเพลโตคริสเตียน ที่จำแนกระหว่างรูปแบบและเนื้อหา (idea, form / substance) หรือการแบ่งระหว่าง spirit / matter หรือ soul / body (อีริชชวท บุนนิต, 2551)

เดอ โซซูร์ (F. de Saussure) ให้ความหมาย วิเคราะห์สัญญะ วิเคราะห์รูปแบบการสร้างสรรค สังเคราะห์ข้อมูลสู่องค์ความรู้ทางด้านศิลปะ สร้างสรรค์งานศิลป์ วิเคราะห์ทฤษฎีสัญญา ทฤษฎีบุคลิก ทฤษฎีรูปทรง วิเคราะห์เนื้อหา อารมณ์ ดีความ ความรู้สึก ความคิด คิดวิเคราะห์ ประสบการณ์ ความเข้าใจ จินตภาพสมมุติ สัญญะ ต่างๆศึกษาเป็นส่วนย่อยเพื่อนำกลับมาศึกษาดูความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยย่อยกับหน่วยใหญ่ ให้เกิดความสำคัญกับ ตัวเชื่อมเพื่อศึกษาโครงสร้าง นิยามที่จะมองสิ่งที่ต้องการในรูปของสัญญะ(กาญจนา แก้วเทพ, 2554, หน้า90)

ผู้สร้างสรรค์วิเคราะห์ประสบการณ์ ความทรงจำ ความสุข และความผูกพันของครอบครัว จาก ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตชุมชน และพืชพันธุ์พฤกษาที่มีลักษณะเด่นทางภาคใต้ นำหลักสัญญะวิทยาในการสร้างรูปทรงด้วยการปรับลดทอนรูปทรง ถอดเป็นรูปทรงย่อยจากแรงบันดาลใจ ผ่านการสร้างสรรคด้วยจินตนาการส่วนตนให้เกิดลายเส้นรูปร่างใหม่ที่เข้าใจได้ง่าย และยังคงให้ความหมายแบบเดิม

2.3.3 ทฤษฎีความงาม

อิมมานูเอล คานท์ (Immanuel Kant) กล่าวว่า งามไม่ได้เป็นมโนทัศน์ แต่ความงามเป็นความรู้สึกพึงพอใจที่เกิดขึ้นในตัวผู้ที่รับรู้สิ่งสุนทรีย์นั้น และในทฤษฎีของคานท์ การตัดสินทางสุนทรีย์ (aesthetic judgement) ทุกชนิดนั้นเป็นการเน้นที่ความพึงพอใจ

โซเพนฮาว กล่าวไว้ว่า “ เมื่อเราบอกว่าสิ่งใดงามนั้นมันเป็นการยืนยันว่า สิ่งนั้นเป็นวัตถุของการเพ่งพินิจทางสุนทรีย์...”

ความงามในมุมมองของผู้สร้างสรรค์คือความพึงพอใจในความสุข ความเรียบง่าย ธรรมชาติ และการดำรงชีวิตของครอบครัว มองเห็นความงามจากรูปร่างรูปทรง สิ่งของเครื่องใช้ บ้านเรือน พืชพรรณพฤกษา ทุกสิ่งมีชีวิตล้วนเป็นความงาม

อิทธิพลจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาข้อมูลแนวคิดการสร้างสรรค์ ศิลปะกับความบันเทิง การสร้างสรรค์ศิลปะ โดยใช้แรงบันดาลใจจากวิถีชีวิตของครอบครัวทาง ภาคใต้ นำทฤษฎีความงามสุนทรียะและความพึงพอใจที่แสดงออกถึง ความงามจากความสุขและความผูกพันจากครอบครัว ผู้สร้างสรรค์ใช้หลักสัญชาตญาณวิทยาในการสร้างรูปทรงด้วยการปรับลดทอน รูปทรง ให้เกิดลายเส้นรูปร่างใหม่ที่เข้าใจได้ง่ายและยังคงให้ความหมายแบบเดิม รวมไปถึงหลักการจัด องค์ประกอบและทัศนธาตุทางศิลปะ โดยนำรูปร่างรูปทรงมาประกอบเข้ากันด้วยวิธีการผูกลายตาม แบบศิลปะไทย

2.4 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปกรรม

2.4.1 อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปกรรม ผู้สร้างสรรค์ศึกษาค้นคว้าแนวทางการสร้างสรรค์ ผลงานศิลปกรรมหลากหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลงานศิลปะลายนํ้างานประณีตศิลป์ที่ ทรงคุณค่าของไทยสมัยอยุธยา ผลงานรูปแบบและเทคนิคต่างๆ ค้นพบว่าการสร้างสรรค์งานศิลปะได้ มีการปรับลดทอนรูปทรง ซึ่งเป็นการสื่อสารของรูปภาพที่ตรงไปตรงมาเข้าใจได้ง่าย โดยเป็นการ บันทึกเรื่องราวของมนุษย์ในยุคสมัยนั้น เพื่อเป็นกรณีศึกษาในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้

ผู้ลายรดนํ้าวัดเชิงหวาย ลวดลายสมัยอยุธยามีคางมงดงาม วิจิตรบรรจงในการสร้าง ลวดลายได้สอดแทรกภาพสัตว์ เช่น นก กระรอก ฝิ่เสื่อ แสดงการเคลื่อนไหวอย่างเป็นธรรมชาติ พร้อมทั้งจัดประกอบกับรูปทรงที่เป็นธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ ดอกไม้ สอดคล้องกลมกลืนไปกับความ พลั้วไหวของลายกระหนกที่มีช่องไฟเว้นไว้พองามอย่างลงตัว เป็นงานศิลปกรรมที่ถูกสร้างโดยใช้สี แค่ 2 สี คือ สีดำจากพื้นรักและสีทองจาหทองคำเปลว บ่งบอกถึงอัจฉริยภาพเชิงช่างของครูศิลป์แต่ โบราณ ได้รับการยกย่องว่าเป็นศิลปะชั้นเอกที่เลิศล้ำวิจิตรด้วยฝีมือชั้นครูของสกุลช่างวัดเชิงหวายที่มี ชื่อเสียงในสมัยอยุธยา

ภาพที่ 35 ตู้พระธรรมลายรดน้ำ ฝีมือครูวัดเชิงหวาย

ที่มา : วารสารอยู่ในบุญ (2559).เข้าถึงเมื่อ 28 พฤษภาคม 2564

เข้าถึงจาก http://www.kalyanamitra.org/th/uniboon_detail.php?page=3498

เครื่องถมนคร เป็นงานศิลปหัตถกรรมชั้นสูงที่กล่าวได้ว่า ถูกสร้างขึ้นโดยคนนครศรีธรรมราช แต่สมัยโบราณ การถมทอง หรือเรียกว่า “การเปียกทอง” เป็นการนำทองคำแผ่นบริสุทธิ์ 99.99 บดจนเป็นผงแล้วเทปรอทบริสุทธิ์ลงไปผสมกับผงทอง เป็นการลงน้ำยาถมบนพื้นผิวเนื้อเงินบริสุทธิ์ร้อยละ 92.5 ผลงานจึงการสร้างโดยให้ค่าสีแค่ 2 สีดำและสีทอง

ภาพที่ 36 กิ๊ฟติดผม

ที่มา : green (2558) เข้าถึงเมื่อ 28 พฤษภาคม 2564

เข้าถึงจาก <http://www.bygreeniellloware.com/category/62/>

ภาพเขียนสีผาแต้ม เป็นภาพเขียนสีโบราณ ภาพกลุ่มสัตว์ ช้าง ปลา วัว เต่า ภาพมือ เครื่องมือจับสัตว์น้ำ ภาพคน และภาพลวดลายเรขาคณิต บอกเล่าถึงพิธีกรรม ความเชื่อ วิถีชีวิตของ มนุษย์ในยุคจับปลาและล่าสัตว์สมัยก่อนประวัติศาสตร์

ภาพที่ 37 ภาพเขียนสีผาแต้ม

ที่มา : หนังสือพิมพ์ข่าวสด – ข่าวสดออนไลน์ เข้าถึงเมื่อ 26 พฤษภาคม 2564

เข้าถึงจาก https://www.khaosod.co.th/lifestyle/news_1229851

จิตรกรรมของอียิปต์ จิตรกรรมเป็นงานที่เน้นให้เห็นรูปร่างแบนๆ มีเส้นรอบนอกที่คมชัด จัดท่าทางของคนแสดงอิริยาบถต่าง ๆ ในรูปสัญลักษณ์มากกว่าแสดงความเหมือนจริงตามธรรมชาติ มักเขียนอักษรภาพลงในช่องว่างระหว่างรูปด้วย

ภาพที่ 38 จิตรกรรมของอียิปต์

ที่มา : Anonymous เข้าถึงเมื่อ 26 พฤษภาคม 2564

เข้าถึงจาก http://ancient-egypt-ancient-history.blogspot.com/2018/07/blog-post_2.html

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์ผลงานศิลปกรรม

ผลงาน/ชื่อภาพ	แนวความคิด	อิทธิพลที่ได้รับ
 ต้นพระธรรมลายรดน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ พืชพรรณพฤกษา และสัตว์ป่า เล็กใหญ่	รูปของธรรมชาติ พืช พรรณพฤกษา และสัตว์ เทคนิคการเขียนลายรดน้ำ
 เครื่องถมนคร	ธรรมชาติดอกไม้ และการ ออกแบบหัว นโมตราสัญลักษณ์ ของเมืองนครศรีธรรมราช	ลักษณะการออกแบบจาก ธรรมชาติ หลักการใช้สี 2 สีและการสร้างค่าน้ำหนัก
 ภาพเขียนสีผาแต้ม	ภาพเขียนสีโบราณ ภาพกลุ่ม สัตว์ ช้าง ปลา วัว เต่า ภาพมือ เครื่องมือจับสัตว์น้ำ ภาพคน และภาพลวดลายเรขาคณิต บอก เล่าถึงพิธีกรรม ความเชื่อ วิถีชีวิต ของมนุษย์ในยุคจับปลาและล่า สัตว์สมัยก่อนประวัติศาสตร์	การปรับลดทอนรูปทรง จากสิ่งมีชีวิตเป็นการ บันทึกพิธีกรรม ความเชื่อ วิถีชีวิตของมนุษย์โดย เข้าใจง่าย
 จิตรกรรมของอียิปต์	จิตรกรรมเป็นงานที่เน้นให้เห็น รูปร่างแบนๆ มีเส้นรอบนอกที่ คมชัด ในรูปสัญลักษณ์มากกว่า แสดงความเหมือนจริงตาม ธรรมชาติ	การปรับลดทอนรูปทรง จากสิ่งมีชีวิตเป็นการ บันทึกพิธีกรรม ความเชื่อ วิถีชีวิตของมนุษย์ มี ลักษณะสัญลักษณ์ที่เข้าใจ ง่าย

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

2.4.2 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน ผู้สร้างสรรค์ศึกษาค้นคว้าแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานจากศิลปินหลากหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นกรณีศึกษาในการสร้างสรรค์ผลงาน จากรูปแบบการตัดทอน รูปทรงการสร้างสรรค์และจินตนาการ การให้ความสำคัญกับแนวคิดความผูกพัน แรงบันดาลใจจากรากเหง้าวิถีชีวิตของครอบครัวชนบท

รศ. ทินกร กาษรสุวรรณ (2561) ขยายความถึงภาพว่าสัญลักษณ์และรูปแบบในการแสดงออกของแต่ละยุคก็จะแตกต่างกันไปด้วย อันเกิดจากประสบการณ์ อารมณ์ความรู้สึก และช่วงวัยของแต่ละยุคที่เปลี่ยนไปไม่เหมือนกัน “แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่เคยเปลี่ยน คือ แนวความคิดและเนื้อหาในการสร้างสรรค์ผลงาน ความเป็นชนบท วิถีชีวิตต่างๆ ยังคงอยู่ ซึ่งการแสดงออกทางศิลปะของศิลปินแต่ละคนก็จะแตกต่างกัน ผลงานของผมจะบ่งบอกความเป็นตัวตนที่เป็นตัวแทนความเป็นไทยพื้นบ้านแบบชนบทในวิถีที่เรียบง่ายอย่างชัดเจน แม้จะมีเนื้อหาเฉพาะถิ่นแบบชนบทไทยๆ จะได้เห็นผลงานที่หลากหลายรับกลิ่นอายชนบทผสมผสานกับจินตนาการจากสัญลักษณ์ที่ปรากฏในผลงาน ตั้งแต่งานที่ละเอียดประณีตในยุคเริ่มต้น จนค่อยๆ คลี่คลายปลดปล่อยความเป็นตัวตนที่มีความสุขอย่างเรียบง่ายพอเพียงเช่นผลงานในยุคปัจจุบัน”

ภาพที่ 39 สัญลักษณ์ชนบท

ที่มา : ทินกร กาษรสุวรรณ.เข้าถึงเมื่อ 2 พฤษภาคม 2564

เข้าถึงจาก <http://www.artbangkok.com/?p=46545>

สิทธิโชค วิเชียร (2557) ใช้เทคนิควิธีการทำวาวแบบไทย มาสร้างสรรค์เป็นผลงานทัศนศิลป์ ที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น แสดงออกด้วยเทคนิคผสม โดยการเหลาดัดไม้เป็น โครงสร้าง ผูกเชือกติดกระดาษ และการวาดเส้นระบายสี เพื่อเป็นสื่อสะท้อนความเรียบง่ายใน โครงสร้างรูปทรง และความงดงามทางเนื้อหาความหมายจากของเล่นพื้นบ้านที่ให้ความปิติสุข นำมา ผสมผสานกับจินตนาการ และทัศนคติส่วนตัว เป็นผลงานสร้างสรรค์ศิลปะไทยร่วมสมัยความสัมพันธ์ ในการดำเนินชีวิต การละเล่น ประเพณี และวัฒนธรรม ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ เป็นผลงาน ศิลปะที่สะท้อนให้เห็นถึงรากเหง้าของวิถีชีวิต แสดงถึงความเรียบง่าย สมถะ สุขสงบ และพอเพียง

ภาพที่ 40 วิถีชีวิต ความผูกพัน ความสุข หมายเลข 2

ที่มา : สิทธิโชค วิเชียร.เข้าถึงเมื่อ 2 พฤษภาคม 2564

เข้าถึงจาก <https://krungthai.com/artgallery/gallery/details?id=531>

Visoth Kakvei ศิลปินกัมพูชา กับศิลปะภาพวาดลายเส้นอันน่าพิศวง ศิลปิน นักวาดภาพประกอบ และกราฟิกดีไซน์เนอร์ชาว กัมพูชา กับผลงานภาพวาดลายเส้นอันละเอียดซับซ้อนจนน่าอัศจรรย์ ที่ผสมผสานทั้งสัญลักษณ์และสไตล์เข้าไว้ด้วยกันอย่างลงตัว เขานำเสนอภาพสัญลักษณ์เชิงนามธรรม ผสมกับภาพความจริงที่ผสมผสานกับภาพลักษณ์เปี่ยมจินตนาการ ที่มีตั้งแต่ เทพีเสรีภาพ ไปจนถึงบรรดาบรรพบุรุษอันน่าพิศวง ไม่ว่าจะเป็นช้าง ม้า น้ำ กวาง ตัวผู้เขายาว นกฮูก หญิงสาว ที่ผสมผสานเข้ากับลวดลายของดอกไม้พืชพรรณ เขาว่างทออันซับซ้อน และลวดลายแบบประเพณีของกัมพูชา อย่างแนบเนียนกลมกลืน ด้วยเทคนิคการวาดเส้นแบบฟรีแฮนด์อันลื่นไหลและชำนาญ ด้วยความที่เป็นกราฟิกดีไซน์เนอร์ ผลงานของเขาจึงไม่ได้หยุดอยู่แค่บนกระดาษ เพื่อให้ภาพวาดลายเส้นอันสลับซับซ้อนอย่างเหลือเชื่อของเขามีความสวยงามน่าพิศวงขึ้น เขาจึงใช้เทคนิคดิจิทัล และคอมพิวเตอร์กราฟิก ช่วยปรับแต่งให้ภาพวาดเหล่านี้มีชีวิตชีวาราวกับจะผุดขึ้นมาจากหน้ากระดาษมาโลดเล่นมีชีวิตอยู่บนโลกจริงๆ

ภาพที่ 41 ผลงาน Visoth kakvei

ที่มา : Sara Barnes.เข้าถึงเมื่อ 8 พฤษภาคม 2564

เข้าถึงจาก <https://mymodernmet.com/visothkakvei->

Mr. Doodle แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ได้มาจากหนังสือการ์ตูน ในยุคเก่าๆ ตัวอักษรอีลิปโตโบราณ กราฟ การ์ตูนดิสนีย์ ปิกัสโซ่ ชอบฟังเพลง เพลงจากวิดีโอเกมส์ ทำให้เอกลักษณ์ของตัวการ์ตูนในผลงานของเขาชัดเจนขึ้น เกิดเป็นศิลปะที่ชื่อว่า Doodle Art เป็นศิลปะทางด้านงานจิตรกรรม แขนงหนึ่งโดยการนำเส้นรูปร่างต่างๆมาต่อกันให้เกิดเป็นภาพ ลายเส้นต่างๆ โดยที่ภาพจะสื่อความหมาย หรือไม่สื่อความหมายก็ได้ เพราะถือเป็นการวาดตามจินตนาการ

ภาพที่ 42 ผลงาน Mr. Doodle

ที่มา : LIEKR.เข้าถึงเมื่อ 8 พฤษภาคม 2564

เข้าถึงจาก <http://www.liekr.com/post08022811000999>

ตารางที่ 3 ตารางวิเคราะห์ผลงานศิลปิน

ผลงาน/ชื่อศิลปิน	แนวความคิด	อิทธิพลที่ได้รับ
 ทินกร กาษรสุวรรณ	วิถีชีวิตความเป็นชนบท สัญลักษณ์จากผลผลิตทาง การเกษตรต่างๆเป็นตัวแทน ความเป็นไทยพื้นบ้านแบบ ชนบทในวิถีที่เรียบง่าย	แนวความคิดแรงบันดาลใจและการปรับลดทอน รูปทรงจากวิถีชีวิตชนบท ในแบบเฉพาะตน
 สิทธิโชค วิเชียร	ความสัมพันธ์ในการดำเนิน ชีวิตการเล่น ประเพณี และวัฒนธรรม ส่งผลต่อ ความคิดสร้างสรรค์ เป็น ผลงานศิลปะที่สะท้อนให้เห็น ถึงรากเหง้าของวิถีชีวิต แสดง ถึงความเรียบง่าย สมถะ สุข สงบ และพอเพียง	แรงบันดาลใจจากรากเหง้าของวิถีชีวิต จินตนาการ การปรับ ลดทอนรูปทรงและ ประกอบสร้างขึ้นมาใหม่
 VisothKakvei	ได้รับแรงบันดาลใจมาจาก ธรรมชาติ มีลายเส้นที่ดู ซับซ้อน	การปรับลดทอนรูปทรง ลายเส้นจากธรรมชาติ ประกอบและเขียนสร้างใน แบบเฉพาะตน
 Mr. Doodle	แรงบันดาลใจในการ สร้างสรรค์ผลงานของเขามา จากการดูดนตรี ป๊อปโซ	การจินตนาการและการ ออกแบบลายเส้นเป็น เรื่องราว ที่เป็นเอกลักษณ์ เฉพาะตน

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์

การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน ด้วยกระบวนการทางศิลปะไทยเทคนิคลายรดน้ำ การเตรียมพื้นไม้ด้วยยางรักแบบโบราณ ปรับลวดทอน รูปร่าง-รูปทรง จากต้นแนวคิดที่ได้รับอิทธิพลจากวิถีชีวิตชาวใต้ ด้วยการถอดถอดลายร่างสัญลักษณ์ในรูปแบบเฉพาะตน เพื่อถ่ายทอดเรื่องราว ความสุข ความทรงจำ และความประทับใจ ของผู้สร้างสรรค์ที่มีความผูกพันต่อครอบครัว

การศึกษาข้อมูลภาคเอกสารและการลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ผู้สร้างสรรค์ได้วิเคราะห์เนื้อหาสาระและรูปแบบที่ต้องการนำเสนอเบื้องต้นจากข้อมูลในบทที่ 2 ทั้งในส่วนของเอกสารที่เกี่ยวข้องและอิทธิพลที่ได้รับ นำมาสู่การสร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” เป็นผลงานที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการทางเทคนิคลายรดน้ำงานช่างสิบหมู่แขนงหนึ่งประเภท “ช่างรัก” ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ใช้วิธีการเตรียมพื้นไม้ด้วยยางรักแบบโบราณ เขียนลายด้วยน้ำยาหารดาลและลงรักปิดทองรดน้ำ สร้างลักษณะพิเศษของการลงรักปิดทองโดยสร้างน้ำหนักของสีทองที่ต่างกัน ด้วยการใช้ทองคำเปลวร้อยเปอร์เซ็นต์และทองผงวิทยาศาสตร์ สร้างสรรค์ผลงานให้เกิดมิติและน้ำหนักรวมถึงจุดเด่นจุดรองในรายละเอียดของตัวผลงาน จากค่าน้ำหนักของทองต่างชนิดกันทองคำเปลวให้ความรู้สึกลึกซึ้ง เงามันวาว มีความสว่าง อร่ามเมื่อกระทบกับแสง ทองผงวิทยาศาสตร์มีหลายเฉดสีให้ความรู้สึกละเอียด และเบาบาง ผลงานดูมีความเก่าด้วยลักษณะของฝุ่นผงที่กระจายไม่เท่ากันเป็นเสน่ห์ของผลงาน ตามลักษณะการสร้างสรรค์เฉพาะตน โดยแบ่งขั้นตอนการสร้างสรรค์ดังนี้

3.1 เก็บข้อมูลภาคสนามจากสถานที่จริง

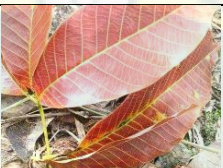
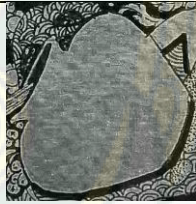
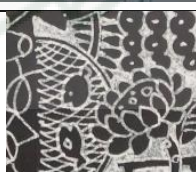
3.2 ประมวลแนวคิดสร้างภาพร่าง

3.3 สร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้”

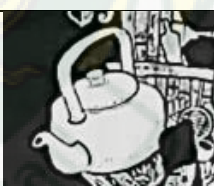
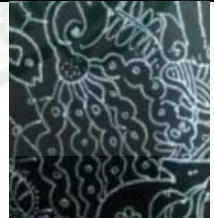
3.1 เก็บข้อมูลภาคสนามจากสถานที่จริง

ขั้นตอนการลงพื้นที่ในภาคใต้เพื่อเป็นการเก็บข้อมูลภาพถ่ายจากสถานที่จริง บรรยากาศและ การใช้ชีวิตของชาวใต้ เครื่องมือการทำงานเกษตร เครื่องมือเครื่องใช้ในครัวเรือน อุปกรณ์การดำรง เลี้ยงชีพ รูปทรงที่ปรากฏจากสถาปัตยกรรม พรรณพฤกษาและการดำเนินชีวิตของผู้คนในชุมชน รวมถึงความเชื่อและความเรียบง่ายโดยมีเป็นลักษณะเด่นทางภาคใต้ ถอดบันทึกออกมาเป็นลายเส้น ผนวกกับการจินตนาการต่อจากรูปทรงเหล่านั้นในแบบเฉพาะตน

ตารางที่ 4 ตารางตัวอย่างการถอดภาพถ่ายต้นแบบเป็นลายเส้น

ที่มาของลาย	ภาพต้นแบบ	ถอดรูปแบบเป็นลายเส้น
ใบยางพารา		
ปลา		
โอ่ง		
มะม่วงหิมพานต์		
ดอกบัว		
สุ่มไก่		

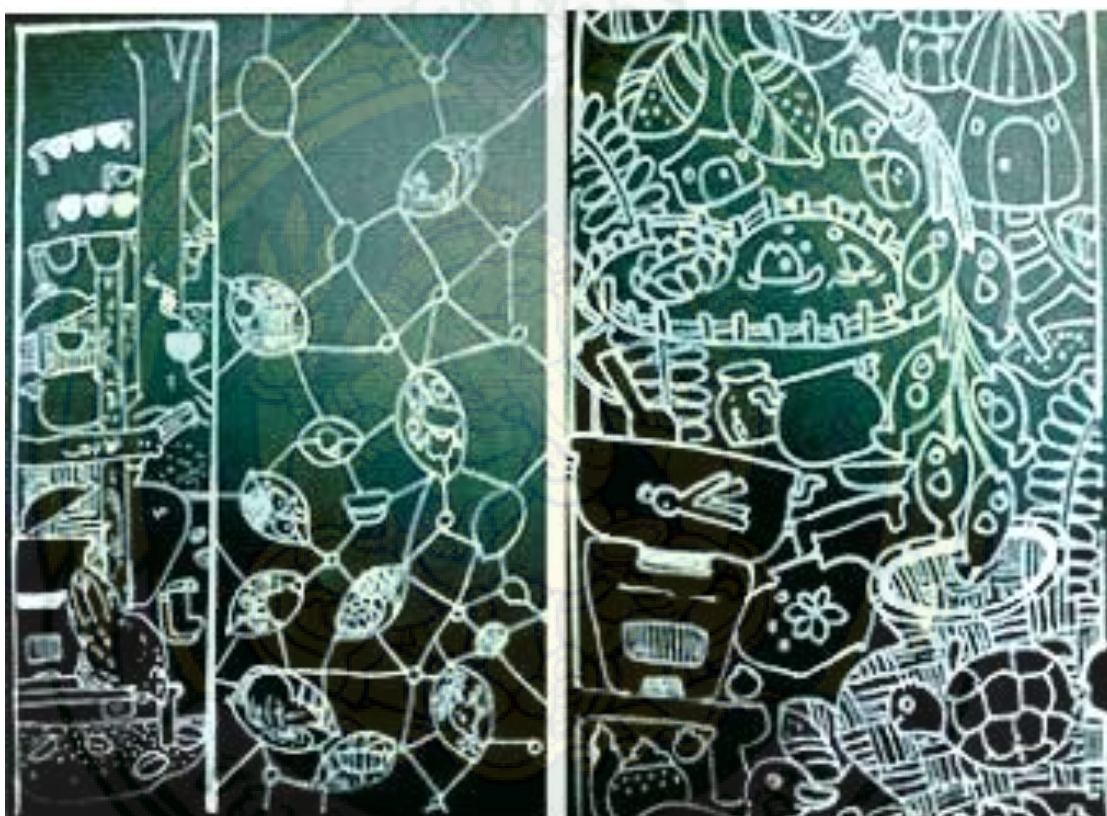
ตัวอย่างการถอดภาพถ่ายต้นแบบเป็นลายเส้น(ต่อ)

ที่มาของลาย	ภาพต้นแบบ	ถอดรูปแบบเป็นลายเส้น
ลูกเนียง		
กล้วย		
ปลาตากในกระดัง		
ข้องใส่ปลา		
เตาอังโล่		
กาต้มน้ำ		
ฝักสะตอ		
ไก่บ้าน		

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

3.2 ประมวลแนวคิดสร้างภาพร่าง

ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง เป็นกระบวนการที่สำคัญในการประมวลแนวความคิดและจินตนาการ จากความรู้สึกที่ได้สัมผัสและใกล้ชิดในชีวิตของครัว ผู้สร้างสรรค์ได้ตระหนักถึงคุณค่าทางความงาม ความสุข ความอบอุ่น และความเรียบง่าย นำมาสู่การเก็บข้อมูลบันทึกภาพและบันทึกเรื่องราว ลดทอนรูปทรงออกมาเป็นลายเส้นภาพร่างผลงาน ในรูปแบบเฉพาะตน

ภาพที่ 43 ข้อมูลภาพร่าง 1

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ 2563

ภาพที่ 44 ข้อมูลภาพร่าง 2

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ 2563

ภาพที่ 45 ข้อมูลภาพร่าง 3

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ 2563

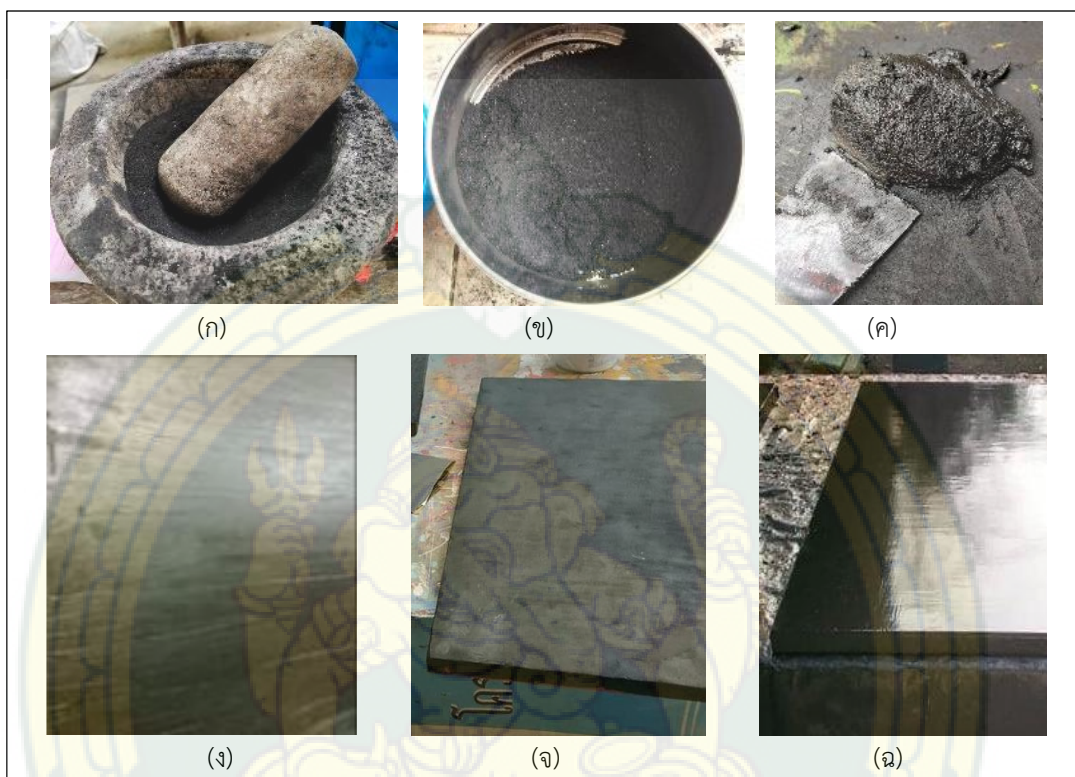

ภาพที่ 46 ข้อมูลภาพร่าง 4

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ 2563

3.3 สร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้”

ขั้นตอนการเตรียมพื้นกระดาน

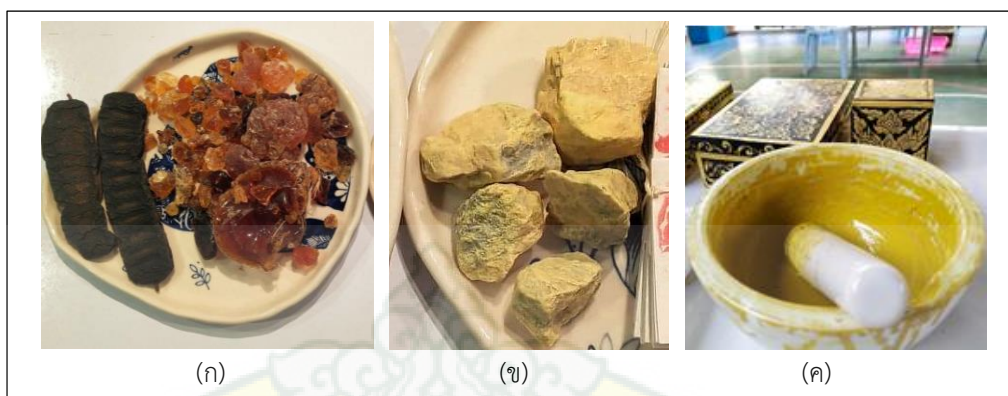

ภาพที่ 47 ขั้นตอนการเตรียมพื้นไม้รักสมุกแบบโบราณ

- (ก) เตรียมสมุกกะลามะพร้าวเผาตำละเอียด
- (ข) ร่อนผงสมุกด้วยตะแกรงละเอียดเพื่อแยกสมุกละเอียดและสมุกหยาบ
- (ค) ผสมสมุกกะลามะพร้าวเข้ากับรักน้ำเกลี้ยง
- (ง) เตรียมพื้นไม้ที่จะเขียนลายรดน้ำ โดยขัดผิวให้เรียบ นำรักน้ำเกลี้ยงทาพื้นให้ทั่วเพื่ออุดรอยเสี้ยนและฝังไว้จนแห้ง
- (จ) ทาสมุกกะลามะพร้าวที่บดเข้ากันจนละเอียด บนพื้นผิวจากนั้นปล่อยให้แห้งสนิท นำหินหรือกระดาษทรายขัดผิวให้เรียบเสมอกัน
- (ฉ) ทาพื้นรักและขัดผิวจนได้พื้นผิวที่มีความหนาเหมาะสมแล้ว ทาด้วยรักน้ำเกลี้ยง และนำไปเก็บในตู้บ่มรักซึ่งไม่มีฝุ่นจับได้ จนแห้งสนิท นำพื้นผิวนั้นมาขัด ปิด ทำความสะอาด

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ขั้นตอนการเตรียมน้ำยาหรดาล

ภาพที่ 48 ขั้นตอนการเตรียมน้ำยาหรดาล

- (ก) นำฝักส้มป่อยไปต้ม,ยางกระถินณรงค์ไปต้ม แยกเป็นสารประกอบ 2 ตัวในการเตรียมผสมน้ำยา
(ข) หรดาลหินบดละเอียดกับหินหัด แช่น้ำทิ้งไว้หลายวันรินน้ำออกและทำเช่นเดิม 3 ครั้ง เพื่อลด
ความเค็ม

(ค) ผสมหรดาลกับน้ำฝักส้มป่อยและกาวกระถินณรงค์เข้าด้วยกันด้วยโกร่งบดยา ทดสอบน้ำยา
หรดาลโดยการลองเขียนเส้นบนพื้นของชิ้นงานรอแห้งใช้ผ้าเช็ดแล้วไม่หลุดออก

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 49 ขั้นตอนการเตรียมแบบแผ่นปรุ

- (ก) นำกระดาศไขมาวางซ้อนไว้บนตัวลายต้นแบบ ใช้เข็มแหลมปรุตามเส้นลายที่เขียนไว้
(ข) กระดาศไขที่ปรุตัวเข็มเสร็จแล้วก่อนนำไปทาบบนพื้นผิวที่จะเขียน
(ค) นำฝุ่นดินสอพองทำลูกประคบ ตบลงบนกระดาศไขตามรอยปรุ
เพื่อให้ฝุ่นนั้นผ่านรูปรุ ไปติดบนพื้นผิวเป็นลวดลาย

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

วัสดุอุปกรณ์

ภาพที่ 50 ยางรักอย่างดี, น้ำยาหรรดาล, ทองคำเปลว

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 51 ฝักส้มป่อย, ยางกระถินณรงค์, หรรดาลหิน, ทองคำเปลว, ดินสอพอง, ทองผงวิทยาศาสตร์

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

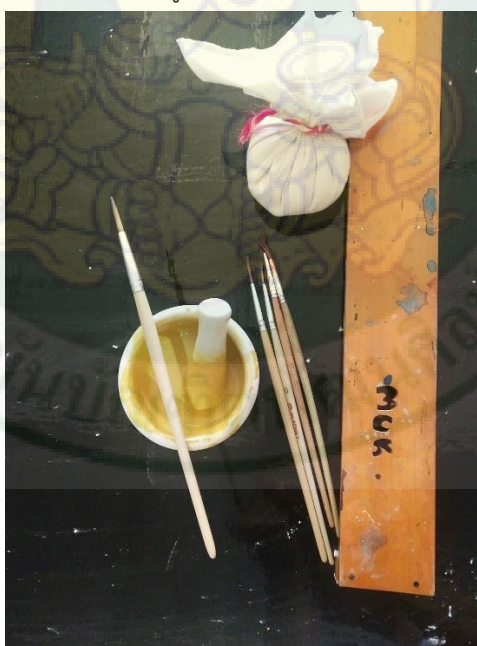
ภาพที่ 52 ลูกประคบดินสอพอง, หรรดาล, พู่กัน, สะพานรองมือ, แบบร่างความคิด

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

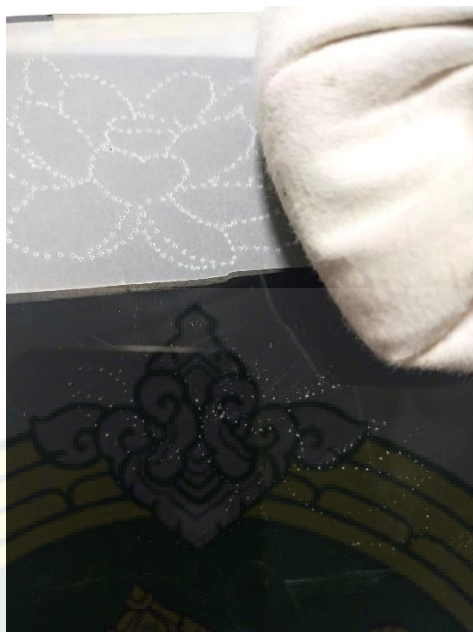
ขั้นตอนการสร้างสรรค์

ภาพที่ 53 ทำความสะอาดพื้นผิว ด้วยดินสอพองผสมน้ำขัดเพื่อลดความมันของผิวชิ้นงาน
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

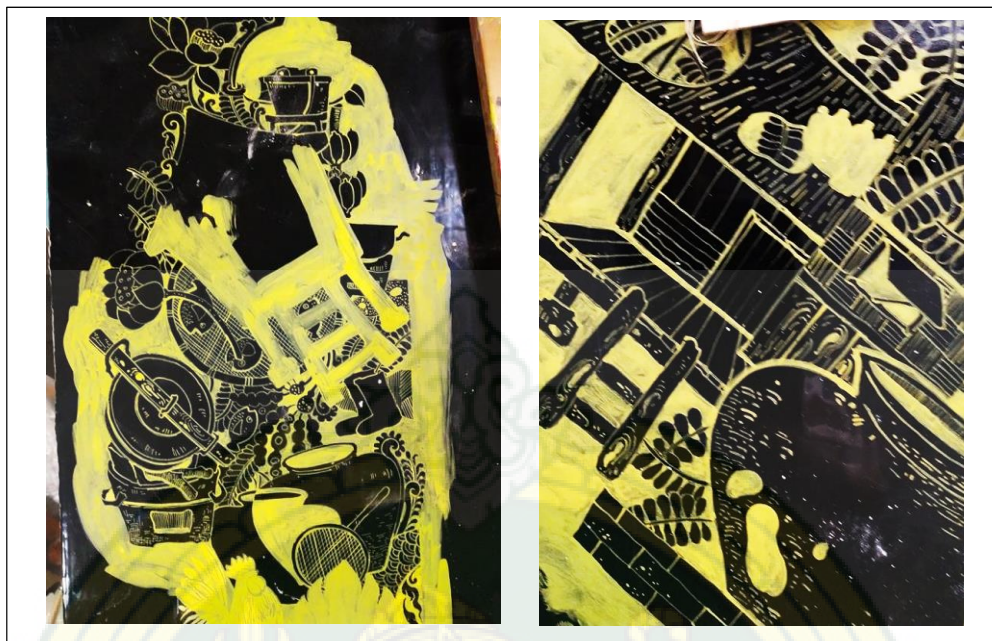
ภาพที่ 54 เตรียมอุปกรณ์ น้ำยาหรดาล พู่กัน ลูกประคบและสะพานรองมือ
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

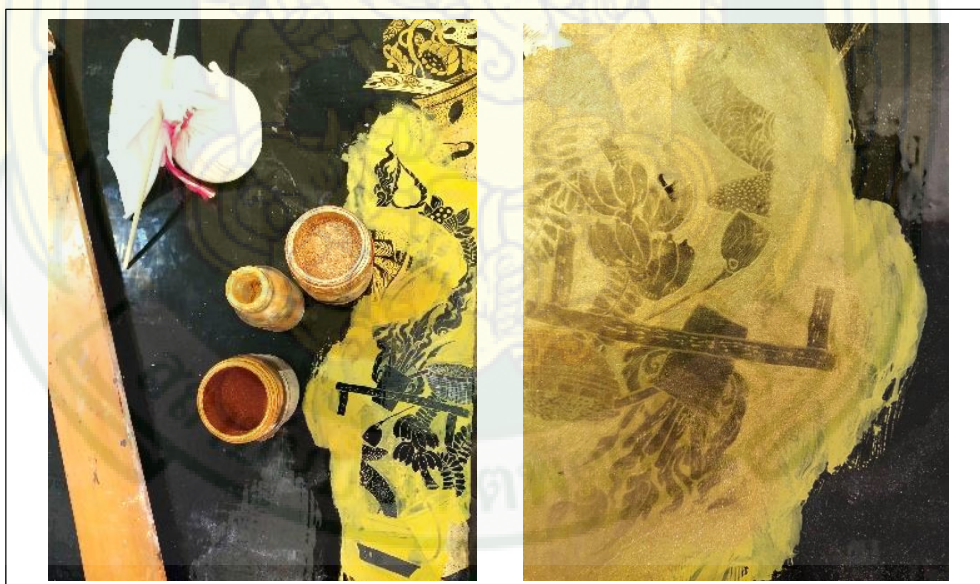
ภาพที่ 55 รอยแบบปรุกระดาดไขด้วยลูกประคบดินสอพอง
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 56 นำน้ำยาหรดาลที่เตรียมไว้มาเขียนตามรอยที่ใช้ลูกประคบรอยแบบปรุไว้
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 57 ถมช่องไฟที่ต้องการให้เห็นพื้นรักสีดำด้วยน้ำยาหรดาล
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

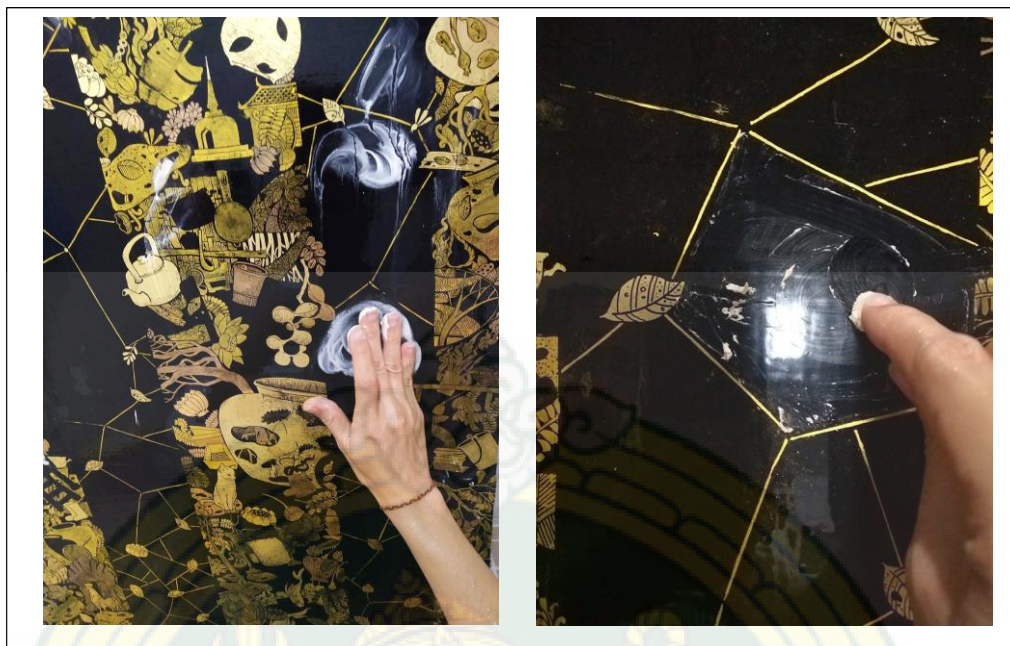
ภาพที่ 58 นำผ้าซุบยางรักที่เคียวไฟไว้จนเหนียวเช็ดรัก เช็ดรักออกให้เหลือบางพอประมาณ เรียกว่า
การถอนรัก และปิดด้วยผงทองวิทยาศาสตร์
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

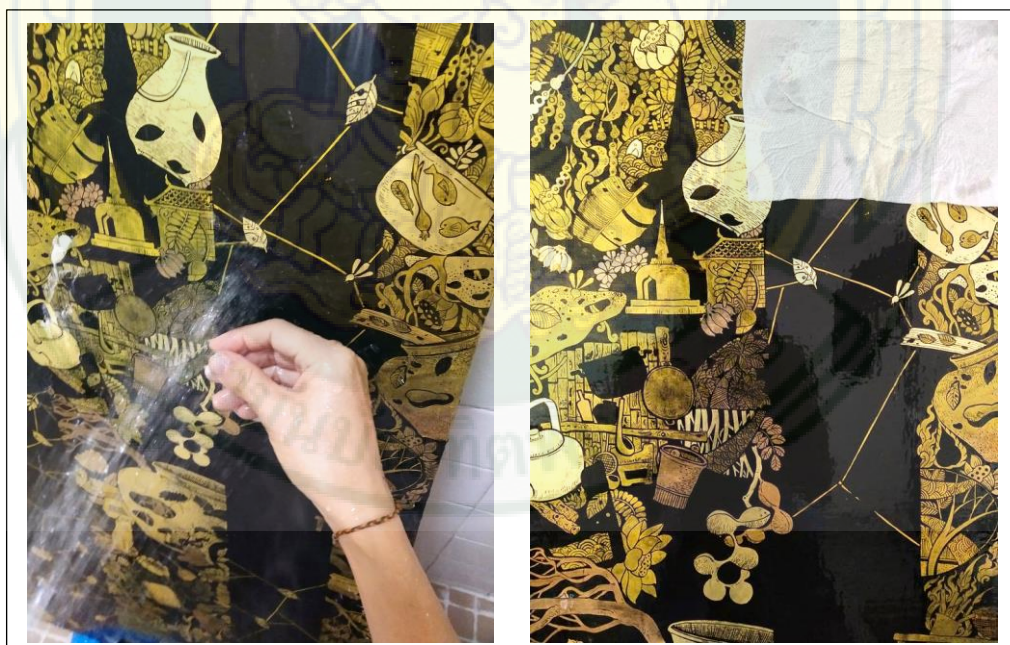
ภาพที่ 59 เมื่อเขียนเสร็จใช้ผ้านุ่มเช็ดฝุ่นออกแล้วนำผ้าชุบยางรักที่เคี่ยวไฟไว้จนเหนียวเช็ดรัก การ
เช็ด เช็ดรักออกให้เหลือบางที่สุด เรียกว่า การถอนรัก และปิดด้วยทองคำเปลว
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 60 รดน้ำชิ้นงาน ใช้กระดาษห่อแผ่นทองช่วยดึงน้ำยาหรดาลให้หลุดง่ายขึ้น
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 61 ทำความสะอาดพื้นด้วยดินสอพองผสมน้ำ เพื่อล้างคราบของผงทองอีกครั้ง
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 62 ล้างให้สะอาดด้วยน้ำ ใช้กระดาษทิชชูซับน้ำบนชิ้นงานให้แห้ง
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

ภาพที่ 63 ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์ (2564)

สรุปการสร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีได้” ได้รับแรงบันดาลใจมาจากวิถีชีวิตทางภาคใต้ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต การสร้างบ้านเรือน การเลี้ยงสัตว์และการประกอบอาชีพที่ค้อยหล่อเลี้ยงครอบครัว นำเสนอความประทับใจ ความสุขและความทรงจำ ผู้กระบวนกรสร้างผลงานโดยปรับลดทอนรูปร่างรูปทรงเป็นลายเส้นด้วยจินตนาการและผูกประกอบลายในแบบศิลปะไทย สร้างสัญลักษณ์ทางความงามของรูปร่างและรูปทรงตามลักษณะเฉพาะ ในรูปแบบศิลปะไทยเทคนิคลายรดน้ำแบบโบราณ เพื่อบันทึกกลิ่นอายจากความงามของวิถีชีวิตผ่านมุมมองอันพิเศษของผู้สร้างสรรค์

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์

วิเคราะห์กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” นำเสนอผลงานสร้างสรรค์ในรูปแบบศิลปะไทยเทคนิคลายรดน้ำการเตรียมพื้นโบราณ ในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ได้อิทธิพลจากวิถีชีวิตพื้นถิ่นทางภาคใต้ ถอดลายเส้นปรับลดทอนรูปทรงธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพ และเครื่องมือเครื่องใช้ของครอบครัวทางภาคใต้ วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ การวิเคราะห์แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ การวิเคราะห์หลักสัจจะวิทยาในการสร้างรูปทรงสู่กระบวนการสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ความงามในกระบวนการทางเทคนิคลายรดน้ำ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์

แนวคิดในการสร้างสรรค์

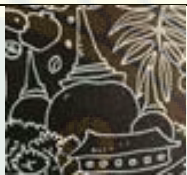
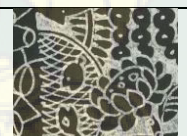
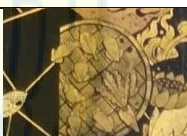
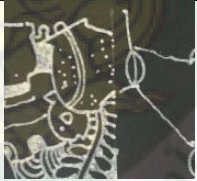
แนวคิดและแรงบันดาลใจในสร้างสรรค์ผลงาน “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาและลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากวิถีชีวิตของครอบครัวในภาคใต้ พบว่าลักษณะเด่น ที่ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพ และเครื่องมือเครื่องใช้ ผู้สร้างสรรค์ได้บันทึกความประทับใจโดยถอดรูปทรงออกมาเป็นลายเส้น ปรับลดทอนรูปทรงด้วยจินตนาการผูกประกอบลายขึ้นมาใหม่ในรูปแบบศิลปะไทย สอดคล้องกับแนวคิดของ ชลูด นิ่มเสมอ ได้กล่าวไว้ว่า “การสรรหาหรือคิดค้นรูปทรงหรือหน่วย (unit) ที่มีสาระต่อจุดหมายของการสร้างสรรค์ และจัดระเบียบหน่วยนั้นหรือหน่วยเหล่านั้นให้เกิดเป็นรูปทรงใหม่ เป็นรูปทรงที่มีเอกภาพ หรือลักษณะเฉพาะตัวของศิลปิน (Individual) เป็นต้นแบบ (Originality) และมีเอกภาพ”

4.2 การวิเคราะห์หลักสัจจะวิทยาในการสร้างรูปทรงสู่กระบวนการสร้างสรรค์

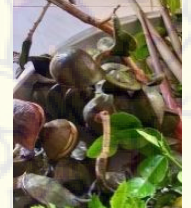
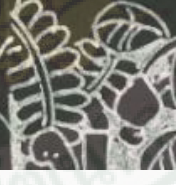
ผลงานสร้างสรรค์ชุด “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ผู้สร้างสรรค์ได้บันทึกความประทับใจโดย ถอดลายเส้นรูปร่างรูปทรงจากวิถีชีวิตของครอบครัวในภาคใต้ ปรับลดทอนรูปทรงให้เกิดลายเส้นรูปร่างใหม่ที่เข้าใจได้ง่าย สร้างรูปใหม่ที่เกิดการทับซ้อน สร้างรูปใหม่ที่เกิดการเชื่อมโยง สร้างสรรค์รูปร่างรูปทรงเกิดเป็นสัจจะในลักษณะเฉพาะตน และยังคงให้ความหมาย

แบบเดิมตามหลักการทางสุนทรียศาสตร์ ผูกประกอบลายขึ้นมาใหม่ในรูปแบบศิลปะไทยสู่กระบวนการสร้างสรรค์ด้วยเทคนิคลายรดน้ำแบบโบราณ

ตารางที่ 5 ตารางแสดงตัวอย่างการถอดรูปต้นแบบเป็นลายเส้นสู่ผลงานสร้างสรรค์

ที่มาของลาย	ภาพต้นแบบ	ถอดรูปแบบเป็นลายเส้น	ผลงานสร้างสรรค์
ใบยางพารา			
วัดพระธาตุ นครศรีธรรมราช			
ซุ้มประตูพระบรมธาตุไชยา			
ปลาตากในกระด้ง			
ซึ้งใส่ปลา			
เตาอั้งโล่			
ถังเก็บน้ำยาง			

ตารางแสดงตัวอย่างการถอดรูปต้นแบบเป็นลายเส้นสู่ผลงานสร้างสรรค์ (ต่อ)

ที่มาของลาย	ภาพต้นแบบ	ถอดรูปแบบเป็นลายเส้น	ผลงานสร้างสรรค์
ไก่บ้าน			
ผลมะม่วงหิมพานต์			
ฝักสะตอ			
ดอกบัว			
ลูกเนียง			
ผักกูด			
กาน้ำ			
โอ่ง			

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

4.3 การวิเคราะห์ความงามในกระบวนการทางเทคนิคลายรดน้ำ

เทคนิคลายรดน้ำเป็นผลงานปาณิตศิลป์ มีลักษณะเฉพาะในการสร้างแสดงความงามของค่าน้ำหนักสีแค่ 2 สี คือสีดำจากยางรักและสีทองจากทองคำเปลว ใช้เส้นในการสร้างรูปร่างรูปทรงมีความเรียบง่ายแต่ทรงคุณค่า นำมาสู่ผลงานสร้างสรรค์ชุด “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ได้แรงบันดาลใจจากความผูกพันของครอบครัว ถ่ายทอดความประทับใจจากประสบการณ์ของผู้สร้างสรรค์ ความงามความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ วิถีชีวิตชุมชน และการประกอบอาชีพทางภาคใต้ เกิดแรงบันดาลใจนำไปสู่จินตนาการ ถ่ายทอดความรู้สึกของความสุขและความผูกพันออกมาเป็นผลงานศิลปะไทยเทคนิคลายรดน้ำตามแบบเฉพาะตน

ภาพที่ 64 จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

รูปร่าง-รูปทรง ในงานสร้างสรรค์

ความงามตามลักษณะรูปร่างรูปทรงที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากวิถีชีวิตของครอบครัว ผู้สร้างสรรค์สร้างรูปทรงส่วนย่อยในผลงานมาจาก ศิลปวัฒนธรรม วัฒนธรรมการกินผักเหาะ ลูกเนียง ลูกตอ รูปทรงของดอกบัว โบราณสถาน แทนค่าการทำบุญและการสร้างพุทธบูชาในวันสำคัญ

ต่างๆ การสร้างบ้านเรือนในลักษณะการยกพื้นใต้ถุนสูง การเลี้ยงสัตว์เพื่อไว้ใช้งาน การเลี้ยงสัตว์เพื่อไว้ใช้ประกอบอาหาร และการเลี้ยงสัตว์เพื่อไว้ใช้ขึ้นนม รวมถึงการประกอบอาชีพ อุปกรณ์การจับสัตว์น้ำ พืชพันธุ์พืชทางภาคใต้ อันได้แก่ ยางพารา,มะม่วงหิมพานต์,ยางสาด,สะตอ,มะพร้าว,ผักกูด,ต้นจาก,ดอกบัวผุดและอื่นๆอีกมากมาย ถอดรูปทรงออกมาเป็นลายเส้นผูกประกอบลายเข้าด้วยกันตามลักษณะศิลปะไทย เกิดเป็นรูปทรงหลักแทนค่าลักษณะของต้นยางพารา ที่ถูกเรียงร้อยด้วยความทรงจำผ่านลายเส้นในแบบเฉพาะของผู้สร้างสรรค์ ใช้ลักษณะเส้นเชื่อมระหว่างรูปทรงใหญ่ประกอบกันเป็นจังหวะผูกประกอบเส้นเชื่อมด้วยรูปทรงของใบยางพารา เปรียบเสมือนการแทนค่าความผูกพันของวิถีชีวิตจากครอบครัวชาวใต้

ภาพที่ 65 ภาพแสดงลักษณะการใช้เส้น ในงานสร้างสรรค์

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

เส้น ในงานสร้างสรรค์

เส้นเป็นลักษณะเด่นที่สำคัญในงานศิลปะไทยเทคนิคลายรดน้ำ เส้นที่ถูกเขียนขึ้นด้วยน้ำยาหรือดาลให้สีเป็นสีเหลือง เมื่อถึงกระบวนการปิดทองรดน้ำเส้นที่เคยเป็นสีเหลืองนั้นจะกลายเป็นส่วนพื้นล่างที่ถูกกลบค่าเป็นสีดำ ลายเส้นได้ถูกถอดรูปร่างรูปทรงมาจากวิถีชีวิตของชาวใต้ ปรับลดทอนให้มีความเรียบง่าย เป็นลักษณะการใช้เส้นเหมือนงานบาติกทางภาคใต้ ผู้สร้างสรรค์ใช้ลักษณะพิเศษของเทคนิคลายรดน้ำการใช้เส้นให้ความหมายบางของเส้นที่แตกต่างกันเพื่อสร้างให้เกิดน้ำหนักในรูปทรงนั้นๆ รวมถึงลักษณะของเส้นเล็กๆ จุดเล็กและจุดใหญ่ล้วนเป็นเส้นที่สร้างน้ำหนักในรูปทรงนั้นๆอีก

ครั้ง ลักษณะของเส้นบางส่วนเป็นการเขียนรูปทรงรอบนอกและถมด้วยน้ำยาหรรดาลกลับค่าของรูปทรงบางจุดให้เป็นสีดำมีลายรอบนอก เกิดลักษณะของเส้นรูปทรงที่ชัดเจนขึ้น

ภาพที่ 66 ภาพแสดงลักษณะการใช้สี ในงานสร้างสรรค์
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

สี ในงานสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์รูปแบบศิลปะไทยเทคนิคลายรดน้ำ เป็นกระบวนการทางด้านเทคนิคงานช่างศิลปหมู่ประเภท (ช่างรัก) เป็นเทคนิคที่มีลักษณะเด่นของสีที่ปรากฏขึ้นแค่ 2 สี คือสีดำจากยางรัก และสีทองจากแผ่นทองคำเปลว ในการสร้างสรรค์ผลงานชุด “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ มีลักษณะพิเศษด้วยการใช้ทองคำเปลวร้อยเปอร์เซ็นต์และทองผงวิทยาศาสตร์ สร้างสรรค์ผลงานให้เกิดมิติและน้ำหนักรวมถึงจุดเด่นจุดรองในรายละเอียดของตัวผลงาน จากค่าน้ำหนักของทองต่างชนิดกันทองคำเปลวให้ความรู้สึกมันเงา และวาว มีความสว่างอร่ามเมื่อกระทบกับแสง ทองผงวิทยาศาสตร์ที่นำมาใช้มีด้วยกันหลายเฉดสีให้ความรู้สึกโปร่งและเบาบาง ผลงานมีความเก๋ด้วยลักษณะของผืนผที่กระจายไม่เท่ากันเป็นเสน่ห์ของผลงาน เพื่อถ่ายทอดความสุข ความงาม ความประทับใจ ความเรียบง่ายที่เป็นเอกลักษณ์ของวิถีชีวิตชาวใต้

ภาพที่ 67 ภาพแสดงการวิเคราะห์พื้นที่ว่างและจังหวะ ในงานสร้างสรรค์
ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

พื้นที่ว่างและจังหวะ ในงานสร้างสรรค์

พื้นที่ว่างที่ผู้สร้างสรรค์ให้ค่าน้ำหนักเป็นสีดำของพื้นยางรัก ปรากฏขึ้นจากการตั้งใจสร้างใน 2 ลักษณะด้วยกัน คือ พื้นที่ว่างที่ยังคงแสดงออกให้เห็นถึงรูปร่างรูปทรงโดยกลับค่าจากสีทองเป็นสีดำ พื้นที่ว่างที่ถูกประสานเข้ากันด้วยเส้นในปริมาณที่ถี่และค่อยๆ บางออกไปลักษณะคล้ายใยแมงมุมมี

รูปทรงกันเป็นบางส่วนระหว่างรอยต่อของเส้น ให้ความรู้สึกเชื่อมโยงผูกพัน พื้นที่ว่างยังสามารถเป็นจุดรวมสายตา เน้นให้รูปทรงและจังหวะของลายมีความคมชัดสวยงามมากยิ่งขึ้น

แนวคิดในการสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์ “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากวิถีชีวิตชาวใต้ ความผูกพันของครอบครัว ที่จากสิ่งประทับใจถ่ายทอดรูปร่างรูปทรงปรับลดทอนสร้างรูปทรงตามจินตนาการ การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะไทยเทคนิคลายรดน้ำ เพื่อแสดงออกถึงความงาม ความสุขและความผูกพันในวิถีชีวิตของครอบครัว สร้างความตระหนักแก่ผู้คนให้หันมาใส่ใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญควรค่าแก่การอนุรักษ์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและเสนอแนะ

ผลงานสร้างสรรค์ชุด “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ด้วยกระบวนการสร้างสรรค์ทางด้านศิลปะไทยเทคนิคลายรดน้ำ ใช้รูปทรงจากความประทับใจในวิถีชีวิตชาวใต้ โดยถนอมลายเส้นจากสิ่งที่พบเห็นปรับลดทอนรูปทรงด้วยการใช้หลักสัญญาณวิทยา สร้างสัญญาณของรูปร่างรูปทรงผ่านมุมมองอันพิเศษของผู้สร้างสรรค์ ใช้หลักทฤษฎีความงามทางสุนทรียะและความพึงพอใจ จากแรงดลบันดาลใจในวิถีชีวิตของครอบครัว เพื่อแสดงออกถึง ความงาม ความสุข และความอุดมสมบูรณ์ในวิถีชีวิตทางภาคใต้

5.1 อภิปรายผลการสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” มีเนื้อหาและเรื่องราวที่แสดงออกถึง อัตลักษณ์เฉพาะถิ่นทางภาคใต้ของประเทศไทย เป็นความทรงจำ ความประทับใจ และความผูกพันจากครอบครัวของผู้สร้างสรรค์ เกิดเป็นแรงดลใจและตระหนักถึงความงามจากธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพ และการสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ รวมถึงความเชื่อของครอบครัว การปลูกสร้างบ้านเรือนในรูปแบบลักษณะทางภาคใต้ มีการสร้างบ้านด้วยไม่วางเสาไม้บนดินเสาปูนมีใต้ถุนบ้านแบบยกสูง การเลี้ยงสัตว์ไว้ดูสวยงามและการเลี้ยงสัตว์เพื่อประกอบอาหาร ได้แก่ หมู ปลา ไก่ ไก่แจ้ แมว นกกรงหัวจุก เป็นต้น การสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ เช่น จอบ เสียม อุปกรณ์การประกอบอาชีพการทำสวนยางพารา จักรรีดยางพารา ถัง โอ่ง และอุปกรณ์อื่นๆรวมถึงความเชื่อของครอบครัว ผู้สร้างสรรค์ได้หยิบใช้รูปทรงจากวัดพระธาตุนครศรีธรรมราชรูปทรงของดอกบัวลักษณะต่างๆ เพื่อต้องการแทนค่าความรักความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ประเพณีท้องถิ่น อาหารพื้นบ้านที่มีลักษณะเด่นของทางภาคใต้ พืชพันธุ์พืชผัก อันได้แก่ ฝักสะตอ มะม่วงหิมพานต์ ต้นยางพารา ลูกเนียง ใบผักเหรียง ดอกบัวผุด และอื่นๆอีกมากมาย การทำครัว การเตรียมอาหารก็เป็นหัวใจหลักของการดำรงชีพ ในสมัยวัยเยาว์ของผู้สร้างสรรค์ มีคุณแม่ที่คอยหุงข้าวให้ทานโดยใช้เตาถ่านหรือเตาอั้งโล่แบบโบราณ ซึ่งเป็นความทรงจำที่มีกลิ่นอายของความสุขเมื่อได้กลิ่นหอมของข้าวสวย จากความผูกพันในรายละเอียดเล็กๆ อันมีค่าเหล่านี้ ได้มากระทบใจของผู้สร้างสรรค์เกิดเป็นความโหยหาในอดีต ผู้สร้างสรรค์จึงต้องการ

นำเสนอความสุขที่เรียบง่ายในวิถีชีวิต ด้วยการปรับลดทอนรูปทรงเป็นลายเส้นสร้างสรรค์ด้วยจินตนาการส่วนตน ผูกประกอบลวดลายในรูปแบบศิลปะไทย สร้างสัญลักษณ์ทางความงามของรูปร่างและรูปทรงตามแบบเฉพาะตนของผู้สร้างสรรค์ ด้วยกระบวนการทางศิลปะไทยเทคนิคลายรดน้ำ การเตรียมพื้นไม้ด้วยยางรักสมุกแบบโบราณ เขียนลายด้วยน้ำยาหรดาลและลงรักปิดทองรดน้ำ ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ มีลักษณะพิเศษด้วยการใช้ทองคำเปลวร้อยเปอร์เซ็นต์และทองผงวิทยาศาสตร์ สร้างสรรค์ผลงานให้เกิดมิติและน้ำหนักรวมถึงจุดเด่นจุดรองในรายละเอียดของตัวผลงาน จากค่าน้ำหนักของทองต่างชนิดกันทองคำเปลวให้ความรู้สึกมันเงา และวาว มีความสว่างอร่ามเมื่อกระทบกับแสง ทองผงวิทยาศาสตร์ที่นำมาใช้มีด้วยกันหลายเฉดสีให้ความรู้สึกโปร่ง และเบาบาง ผลงานมีความเก่าด้วยลักษณะของฝุ่นผงที่กระจายไม่เท่ากันเป็นเสน่ห์ของผลงาน เพื่อถ่ายทอดความสุข ความงาม ความประทับใจ ความเรียบง่ายที่เป็นเอกลักษณ์ของวิถีชีวิตชาวใต้ สร้างองค์ความรู้ใหม่ในวงการศิลปะร่วมสมัย นำความรู้นั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์และพัฒนาผลงานทางด้านศิลปะ เผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์ชุด “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้” ออกสู่สาธารณชน กระตุ้นเตือนให้สังคมและผู้ที่มีความสนใจได้ตระหนักเห็นถึงคุณค่า อัตลักษณ์ของความงามเฉพาะถิ่นซึ่งควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

5.2 ปัญหาในการสร้างสรรค์

ขั้นตอนกระบวนการเช็ดรักปิดทองในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ เกิดปัญหาในบางส่วนของชิ้นงานทำให้ผลงานไม่สมบูรณ์ เกิดจากการที่เขียนน้ำยาหรดาลแล้วทิ้งไว้เป็นเวลานานหลายวันถึงจะปิดทอง ผนวกกับมีอากาศที่ชื้นมาก ส่งผลให้หรดาลหลุดลอกขณะที่เช็ดรักปิดทอง ผลงานที่สำเร็จจึงมีเส้นขอบที่ไม่คมชัดและทองหลุดร่อนในบางส่วน จึงขาดความสมบูรณ์

ภาพที่ 68 ผลงานสำเร็จที่มีเส้นขอบไม่คมชัดและทองหลุดร่อนในบางส่วน

ที่มา : ผู้สร้างสรรค์ (2564)

แนวทางการแก้ปัญหา

เนื่องจากในช่วงที่สร้างสรรค์ผลงานเป็นฤดูฝนซึ่งอากาศมีความชื้นค่อนข้างสูง ผู้สร้างสรรค์เขียนหาดลายเป็นบางจุดใช้พดลมช่วยระบายอากาศพัดเป่าชิ้นงานให้แห้ง แล้วจึงเช็ดรักปิดทองรดน้ำเป็นครั้งๆไป จนได้ชิ้นงานที่เป็นชิ้นสมบูรณ์

5.3 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

ผลงานสร้างสรรค์เทคนิคลายรดน้ำเป็นงานประณีตศิลป์ซึ่งมีขั้นตอนวิธีการสร้างสรรค์ที่ซับซ้อน อากาศมีผลมากต่อการเตรียมพื้นรัก ถ้าอากาศร้อนมากรักจะแห้งช้าหรือไม่แห้ง อากาศชื้นทำให้พื้นรักแห้งไวแต่ไม่เหมาะกับการเขียนลายเพราะจะทำให้หน้าหาดลายมีความชื้นเช็ดรักแล้วหลุดได้ปิดทองไม่ติด ฉะนั้นควรเตรียมพื้นรักในช่วงที่มีอากาศชื้นและควรเขียนลายในช่วงที่มีอากาศแห้งจะดีที่สุด จากผลการวิจัยพบว่าการลงรักปิดทองด้วยทองคำเปลวและทองผงวิทยาศาสตร์นั้น ผู้สร้างสรรค์ต้องใช้วิธีการเขียนหน้าหาดลายและปิดทองที่ละชนิดแล้วรดน้ำ ต้องให้เวลาในการคงตัวของทองชนิดที่หนึ่ง ประมาณครึ่งวันถึงจะเขียนทับในพื้นที่ใกล้เคียงได้ ทำแบบนี้ซ้ำๆจนผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ ทั้งนี้สามารถนำกระบวนการและเทคนิคในการสร้างสรรค์มาใช้ในการเรียนการสอน อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้ผู้สนใจได้เรียนรู้ถึงหลักวิธีการทำงานที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือพัฒนาต่อยอดในการสร้างสรรค์ได้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

แนวคิดต่อยอดการทำวิจัยสร้างสรรค์ครั้งต่อไป คือ

1. โครงการวิจัยสร้างสรรค์ จิตรกรรมลายรดน้ำร่วมสมัยการเตรียมพื้นลายรดน้ำด้วยผ้าปาเต๊ะทาเคลือบด้วยรักใส
2. นำองค์ความรู้ถ่ายทอดแก่ผู้สนใจให้นำไปประยุกต์หรือพัฒนาต่อยอดได้

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2557). *การวิเคราะห์สื่อ: แนวคิดและเทคนิค* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:เอ็ดดิสันเพลส โปรดักส์.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2554). *สื่อสารมวลชน : ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัจจกร สุนทรพงษ์ศรี. (2559). *สุนทรียศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลูด นิ่มเสมอ. (2559). *องค์ประกอบของศิลปะ* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2551). *การปฏิบัติศาสตร์ของโซซูร์เส้นทางสู่โพสโตโมเดิร์นนิสม์*. กรุงเทพฯ: วิชาสา
ลักษณ์วัต ปาละรัตน์. (2561). *สุนทรียศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- ศุภกรณ์ ดิษฐพันธุ์. (2546). *ความงามและสุนทรียะของวิถีชีวิตในอีสาน* : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
กรุงเทพฯ.
- สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ (ฉบับเพิ่มเติม). 2554. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพฯ : มูลนิธิ
สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.
- เครื่องดนตรี by green. (2558). ปีนักษัม และ กีฬิตติคม โดย เครื่องดนตรี. สืบค้นจาก
<http://www.bygreennieloware.com/category/62>
- น้ำชาติ ประชาชื่น. (2564). *ภาพเขียนสีที่ผาแต้ม*. หนังสือพิมพ์ข่าวสด – ข่าวสดออนไลน์. สืบค้น
จาก https://www.khaosod.co.th/lifestyle/news_1229851
- วารสารอยู่ในบุญ ธรรมะออนไลน์. (2559). *ตู้พระไตรปิฎก มรดกประณีตศิลป์*. สืบค้นจาก
http://www.kalyanamitra.org/th/uniboon_detail.php?page=3498
- สัญลักษณ์ชนบท 26 ปี ชีวิตและผลงานของ ทินกร กาษรสุวรรณ. (05 สิงหาคม 2561).
Post Today. สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/life/healthy/559845>
- Anonymous. (2018). *ศิลปะของอียิปต์โบราณ*. สืบค้นจาก http://ancient-egypt-ancient-history.blogspot.com/2018/07/blog-post_2.html
- LIEKR. (2021). Mr Doodle. liekr All Rights Reserved. สืบค้นจาก <http://www.liekr.com/post08022811000999>
- Sara Barnes. (2017). *Impossibly Tiny Doodles Fill Sketchbook Pages with Surreal Optical Illusions*. สืบค้นจาก <https://mymodernmet.com/visothkakvei->

ภาคผนวก

1. เอกสารประกอบการขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
2. เอกสารประกอบการเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์
3. ประวัติผู้วิจัย

1. เอกสารผ่านการอบรมจริยธรรมในมนุษย์

เอกสารการยื่นขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (งานวิจัยที่อยู่ในข่ายยกเว้น)

โครงการวิจัยเรื่อง : จิตกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีได้

ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย : นางสาววรรณวิสา พัฒนศิลป์

เอกสารที่พิจารณา :

1. แบบเสนอเพื่อขอรับพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ฉบับวันที่ 8 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564
2. โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ฉบับวันที่ 8 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564
3. ประวัติผู้วิจัย
4. ใบผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ได้รับการพิจารณาและผ่านการรับรองว่าเป็นงานวิจัยที่อยู่ในข่ายยกเว้นจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำประกาศเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) มีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัยได้ โดยให้ส่งรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยทุก 6 เดือน แจ้งคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ในกรณีที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงการวิจัยหรือหยุดโครงการก่อนกำหนด รายงานเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรงหรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด รายงานข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ควรได้รับระหว่างดำเนินการวิจัย และส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อเสร็จสิ้นโครงการวิจัย

Bank Nuan

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิศร นวนานนท์)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

เลขที่ใบรับรอง : HE-094-2564

วันที่รับรอง : 25 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2564

วันที่หมดอายุ : 25 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
เลขที่ 340 ถนนสุรนารายณ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000
โทรศัพท์ (044) 009009 ต่อ 9460, อีเมล : ethics@nru.ac.th

2. เอกสารประกอบการเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์

การประชุมวิชาการด้านความก้าวหน้าทางศิลปะวัฒนธรรมและการออกแบบระดับชาติ ครั้งที่ 3 ความหลากหลายทางศิลปะ ระยะห่าง และการอยู่ร่วมกันในวันที่ 21 พฤษภาคม 2564 คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา

Result of articles

Your research article/academic article has been selected to exhibit in The 3rd International Art & Designs Collaborative Exhibition 2021 (IADCE), Theme: On The Plurality of Arts, Distance and Togetherness, which will be held at the Exhibition hall, Faculty of Fine and Applied Arts, Burapha University, Thailand.

- 1) Please check the article information below
- 2) Prepare your VDO clip presenting your article 5-10 minutes. The VDO clip may include your name, background, concepts, principle theories, process of working, and conclusions. You can use your mobile phone to record your presentation and please check the sound in the VDO clip before submit. (Subtitle Recommend)

Article Information:

Number	Nationality	Affiliation	Name
0091	Thai	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	นางสาววรรณวิสา พัฒนศิลป์ (Miss Wanwisa Phattanasin)
Title	จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้ Southern Folklife Identity Lacquerware Painting		

The VDO Presentation Submission Deadline: 10 May 2021

Please upload your VDO presentation at <https://forms.gle/QgJ8YaqtmZTnJ1MA>

THE 3rd INTERNATIONAL ARTS & DESIGNS COLLABORATIVE EXHIBITION 2021

ON THE PLURALITY OF ARTS, DISTANCE AND TOGETHERNESS

Letter of Invitation

The 3rd International Art & Designs Collaborative Exhibition 2021 (IADCE), Theme: On The Plurality of Arts, Distance and Togetherness, will be held at the Exhibition hall, Faculty of Fine and Applied Arts, Burapha University, Thailand – and Virtual Exhibition on <http://www.fineartbuu.org>. There are art and design professionals, specialists and artists from at least 5 countries participated in this exhibition. The person(s) described below will be invited to this year's exhibition. We really appreciate for your cooperation.

Exhibition date: May 21, 2021. – May 28, 2021.

Opening Ceremony: May 21, 2021.

09.00 Introduction of IADCE 2021

09.20 Opening Ceremony

09.50 Award Announcement for the International Creative Work

10.00 Exhibition Tour and Introduction of 360 degree Virtual Exhibition

10.20 Award Announcement for Research Article/Academic Article

Online : <http://www.fineartbuu.org>. and **Facebook :** คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Location: The Exhibition Hall, Faculty of Fine and Applied Arts, Burapha University, Thailand. – and Virtual Exhibition on <http://www.fineartbuu.org>.

Personal Information of the Invitee:

Number	Nationality	Affiliation	Name
0091	Thai	Bunditpatanasilpa Institute	Miss Wanwisa Phattanasin (นางสาววรรณวิสา พัฒนศิลป์)
Title	จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้ Southern Folklife Identity Lacquerware Painting		

ที่ อว.๘๑๑๗.๑/ ๑.๒๒๒๓

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ๒๐๑๓๓๑

วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการพิจารณาบทความ

เรียน คุณารณวิสา พัฒนศิลป์

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง “จิตกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีได้” เพื่อเข้าร่วม
นำเสนอในการจัดประชุมวิชาการในโครงการประชุมออนไลน์วิชาการด้านความก้าวหน้าทางศิลปะ วัฒนธรรม และ
การออกแบบระดับชาติ และนิทรรศการออนไลน์การแสดงผลงานสร้างสรรค์นานาชาติ ครั้งที่ ๓ “On The
Plurality of Arts, Distance and Togetherness ความหลากหลายทางศิลปะ ระยะห่าง และการอยู่ร่วมกัน” ใน
วันศุกร์ที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ น. ณ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา นั้น

บัดนี้บทความวิจัย ของท่านได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพโดยการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer
Review) เรียบร้อยแล้ว จึงขอแจ้งให้ท่านทราบว่า บทความวิจัย ของท่าน “ได้รับการคัดเลือก” ให้เข้าร่วมนำเสนอ
ในการจัดประชุมวิชาการในโครงการประชุมออนไลน์วิชาการด้านความก้าวหน้าทางศิลปะ วัฒนธรรม และการ
ออกแบบระดับชาติ และนิทรรศการออนไลน์การแสดงผลงานสร้างสรรค์นานาชาติ ครั้งที่ ๓

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

เสกสรรค์ ภินทุพงษ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดี คณะศิลปกรรมศาสตร์

โทร. ๐-๓๘๑๐-๒๕๐ ๔,๐๙๒-๒๖๑๕๐๓๕

โทรสาร ๐๓๘-๓๙๑๐๔๒

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

การประชุมวิชาการ

ด้านความก้าวหน้าทางศิลปะ วัฒนธรรม และการออกแบบ
ระดับชาติ ครั้งที่ 3

ความหลากหลายทางศิลปะ ระยะห่าง และการอยู่ร่วมกัน

IADCE 2021

วันศุกร์ที่ 21 พฤษภาคม 2564 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สามารถรับชมการถ่ายทอดสดได้ทางเพจ

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

งานนิทรรศการจัดแสดง
ณ หอศิลปคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
และจัดแสดงนิทรรศการออนไลน์ 360 องศา บนเว็บไซต์
www.fineartbun.org

จัดโดย

จิตรกรรมลายรดน้ำจาก อักษณลักษณ์ความงามวิจิตร
Southern Folklife Identity Lacquerware Painting

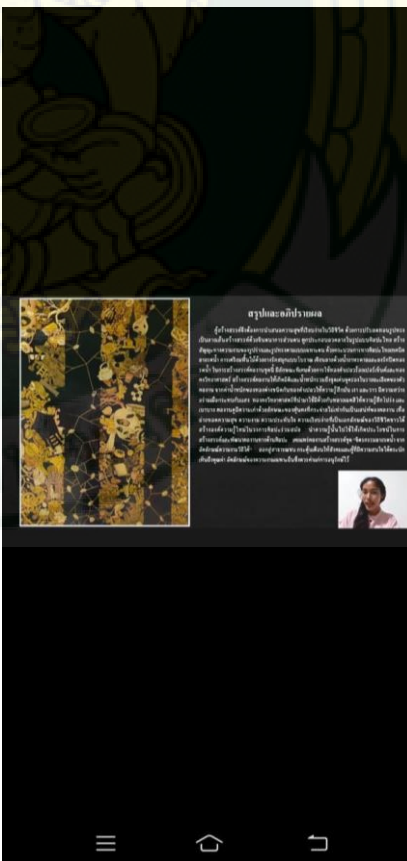
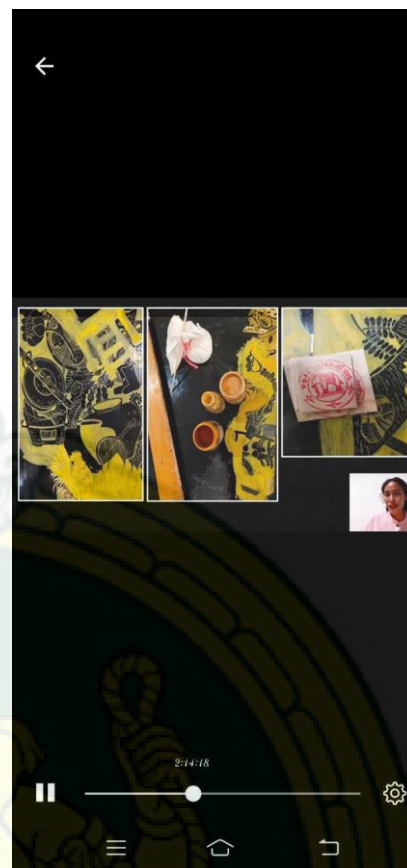
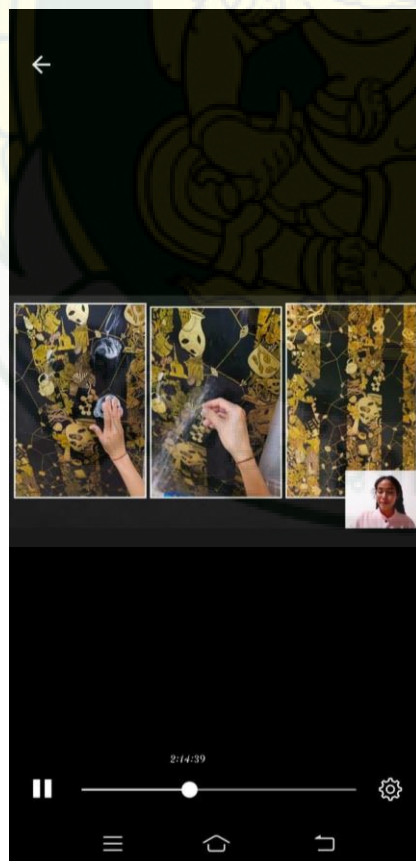
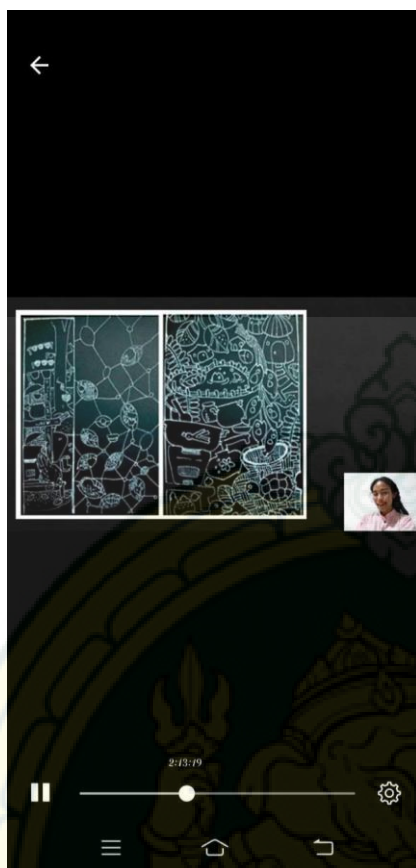
โดย
วรรณวิสา พัฒนศิลป์
WANWISA PHATTANASIN

ริ้วลายจากลวดลาย ตำนานปรัมปราของลวดลาย

2:13:48

การประชุมวิชาการ ด้านความก้าวหน้าทางศิลปะ วัฒนธรรม และการออกแบบ ระดับชาติ ครั้งที่ 3

เกียรติบัตรฉบับนี้ เพื่อแสดงว่า

วรรณวิสา พัฒนศิลป์ ได้รับรางวัลบทความผลงานวิจัย " ระดับดีเด่น "

เรื่อง จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีได้

ในการประชุมวิชาการด้านความก้าวหน้าทางศิลปะ วัฒนธรรม และการออกแบบระดับชาติ ครั้งที่ 3
วันที่ 21 พฤษภาคม 2564

ณ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Sakesan Tonyaporn.

รองศาสตราจารย์/ดร.เสกสรรค์ ดันยาภิรมย์
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริชัย พุ่มมาก
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นางสาว นพรัตน์

อ.กมลศิริ วงศ์พริก
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชยากร เรืองจำญ
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

จัดแสดงผลงานสร้างสรรค์

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ Bundipatanasilpa Institute

นิทรรศการเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

โครงการศิลปวัฒนธรรม (กิจกรรมที่ 1)
เผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
ในวันที่ 15- 31 มีนาคม 2564
ณ หอศิลป์ วังหน้า สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

คณาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์

อาจารย์ธัญ หนองบัว
 อาจารย์อรนิต วาสุทธิ ทะห์สัน
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมตตา สุวรรณศรี
 อาจารย์เกษมณต์ ชูประดิษฐ์
 อาจารย์พนิช ผู้ประธนา
 อาจารย์วรรณวิสา พัฒนศิลป์
 อาจารย์ชุตินา พรหมเดชะ

ได้รับทุนสนับสนุนงานสร้างสรรค์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

"มุ่งมั่นพัฒนา ก้าวหน้าวิชาการ สืบสานงานศิลป์"

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ Bundipatanasilpa Institute

นิทรรศการเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

คณาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์

วรรณวิสา พัฒนศิลป์
 Warwisa Phattanasilp

ชื่อผลงาน "โครงการลายครุฑจาก ลัทธิความงามวิถีใต้"
 Southern Folklife Identity Lacquerware Painting

บทคัดย่อ

ความงามของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ผู้คนในชุมชน การประกอบอาชีพ และพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ งามล้ำและงดงามยิ่งนัก ซึ่งปรากฏอยู่ในรูปแบบ สถาปัตยกรรม พืชพันธุ์ และวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน หากแต่เมื่อเวลาผ่านไป ลายเส้นเหล่านี้ได้ถูกถ่ายทอดลงสู่ผืนดินและผืนน้ำ ซึ่งกลายเป็นลายเส้นที่งดงามและมีความหมายในตัวเอง การถ่ายทอดประสบการณ์และเรื่องราววิถีชีวิตอันงดงามและมีความหมายในตัวเองลงสู่ผืนดินและผืนน้ำ เป็นการถ่ายทอดความงามและเรื่องราววิถีชีวิตอันงดงามและมีความหมายในตัวเองลงสู่ผืนดินและผืนน้ำ

Abstract

Beauty of lifestyle, art and culture, tools, instruments, wisdom and occupation. Including the unique beliefs of the South. Which appears in the form of architecture, flora and community lifestyle. The creators realized the value of beauty, happiness and simplicity in the southern traditional way. Recall the creator's memories, impressions and longing for the past in my childhood. It is the aspiration to convey from the experience and feelings. Create the shape, reducing the lines, tied together with a pattern in a Thai art style. Create aesthetic signs of individual shapes and forms. It is the work of "Southern Folklife Identity Lacquerware Painting" to record the aura of the beauty of the way of life. Through the special perspective of the creator.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. สร้างผลงานจาก "โครงการลายครุฑจาก ลัทธิความงามวิถีใต้" นำมาสู่งาน วิชาการ วรรณศิลป์ ศิลปวัฒนธรรม วิจัย และงานสร้างสรรค์
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์
3. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การเผยแพร่ผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย และงานสร้างสรรค์

"มุ่งมั่นพัฒนา ก้าวหน้าวิชาการ สืบสานงานศิลป์"

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 Bundipatanasilpa Institute
 นิทรรศการเผยแพร่งานวิจัยและงานสร้างสรรค์
 คณะอาจารย์วิทยาลัยช่างศิลป์

"มุ่งมั่งคั่งพัฒนา ท้าวหน้าวิชาการ สืบสานงานศิลป์"
โครงการศิลปวัฒนธรรม (กิจกรรมที่ 1)
เผยแพร่งานวิจัยและงานสร้างสรรค์
ในวันที่ 15- 31 มีนาคม 2564
ณ หอศิลป์ วังหน้า สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

วรรณวิสา พัฒนศิลป์
Wanwisa Phattanasin

จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้
Southern Folklife Identity Lacquerware Painting

บทคัดย่อ

ความงามของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา การประกอบอาชีพ และเครื่องมือเครื่องใช้ รวมถึงความเชื่อ ล้วนเป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะของภาคใต้ อันปรากฏในรูปแบบสถาปัตยกรรม พรรณพฤกษา และการดำเนินชีวิตของผู้คนในชุมชน จากลักษณะเฉพาะดังกล่าวมา ทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้ทบทวนความทรงจำและรู้สึกโหยหาอดีตในวัยเยาว์ที่ยังคงประทับใจมิรู้ลืม เกิดเป็นความตระหนักถึงคุณค่าทางความงาม ความสุขและความเรียบง่ายในวิถีพื้นบ้านทางภาคใต้และจุดประกายเป็นแรงบันดาลใจในการถ่ายทอดประสบการณ์และความรู้สึกดังกล่าว โดยถอดบันทึกรูปทรงพร้อมปรับลดทอนเป็นลายเส้นและผูกประกอบลายในแบบศิลป์ไทย สร้างสัญลักษณ์ทางความงามของรูปร่างและรูปทรงตามแบบเฉพาะตน เป็นผลงาน "จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้" เพื่อจดบันทึกกลิ่นอายจากความงามของวิถีชีวิตผ่านมุมมองอันพิเศษของผู้สร้างสรรค์

ABSTRACT

Beauty of lifestyle, art and culture, tools, instruments Wisdom and occupation Including the unique beliefs of the South which appears in the form of architecture, flora and community lifestyle. The creators realized the value of beauty, happiness and simplicity in the southern traditional way. Recall the creator's memories, impressions and longing for the past in my childhood. It is the inspiration to convey from the experience and feelings. Create the shape, reducing the lines, tied together with a pattern in a Thai art style Create aesthetic signs of individual shapes and forms. It is the work of "Southern Folklife Identity Lacquerware Painting" to record the aura of the beauty of the way of life. Through the special perspective of the creator.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล นางสาววรรณวิสา พัฒนศิลป์
 เกิด 8 พฤษภาคม 2533
 ที่อยู่ 104 ม. 1 ต.ลำทับ อ.ลำทับ จ.กระบี่ 81120
 โทร 083-6153592
 E-mail wanwisa3266@gmail.com

ประวัติการศึกษา

- 2549 วิทยาลัยช่างศิลปนครศรีธรรมราช
- 2552 ศิลปบัณฑิตสาขาทัศนศิลป์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์และ
 ศึกษาศาสตร์ศิลปากร
- 2557 ศิลปมหาบัณฑิตสาขาทัศนศิลป์ศึกษาคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์
 และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

- 2561 - วรรณวิสา พัฒนศิลป์. (2561). บันทึกความทรงจำ. โครงการ คุรุศิลปะสร้างสรรค์งาน
 ศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ รุ่น 9.หออัครศิลปิน จังหวัดประทุมธานี. [ออนไลน์].เข้าถึงจาก:
[http://www.culture.go.th/sah/article_attach/attach_20180109083109_89.p](http://www.culture.go.th/sah/article_attach/attach_20180109083109_89.pdf)
 df.กรุงเทพมหานคร.
- 2562 - วรรณวิสา พัฒนศิลป์. (2562). “สัญญาะความงาม แห่งศรีวิชัย”นำเสนอผลงานวิจัย
 แบบบรรยายด้าน ทัศนศิลป์,ในการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
 ครั้งที่ 3 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปร้อยเอ็ด
- วรรณวิสา พัฒนศิลป์. (2562). พระพิฆเนศ ร่วมแสดงผลงานโครงการเผยแพร่และ
 แลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมระหว่างสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์กับHanoi Architectural
 University ณ ประเทศเวียดนาม
- วรรณวิสา พัฒนศิลป์. (2562).พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาว
 ชีราลงกรณ. มหกรรมศิลปกรรมเฉลิมพระเกียรติ พระทศธรรมราชา. ศูนย์สรรพสินค้า
 ซีคอนสแควร์
- 2563 - วรรณวิสา พัฒนศิลป์. (2563). “Hunuman”.นิทรรศการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม
 ระหว่างสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ประเทศไทยและคณะศิลปะและการออกแบบ

มหาวิทยาลัยโทยามะประเทศญี่ปุ่น,หอศิลป์วังหน้า. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.

- วรณวิสา พัฒนศิลป์. (2563).“Southern Folklife Identity”การแสดงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เนื่องในงานนิทรรศการทัศนศิลป์และการออกแบบระดับนานาชาติในงานมหกรรมศิลปวัฒนธรรมสี่ภาค ณ จังหวัดลพบุรี
- วรณวิสา พัฒนศิลป์. (2563).แม่ ลูก. COLOR CLAY CERAMIC EXHIBITION by 4 Members of Bunditpatanasilpa Institute 21-30 September 2020 At Wangna Arts Gallery September 22, 2020
- 2564 - วรณวิสา พัฒนศิลป์. (2564).Imaginative of Southern life. การแสดงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เนื่องในงานนิทรรศการทัศนศิลป์และการออกแบบระดับนานาชาตินำเสนอบทความวิชาการงานสร้างสรรค์ นิทรรศการทัศนศิลป์ INTERNATIONAL Art & Design EXHIBITION Bunditpatanasilpa Institute, 2021 ณ นาฏศิลป์ ภาพสลึง
- วรณวิสา พัฒนศิลป์. (2564). “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้”. นิทรรศการเผยแพร่งานวิจัยและงานสร้างสรรค์.หอศิลป์วังหน้า สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เกียรติประวัติ

- 2560 - วรณวิสา พัฒนศิลป์. (2560). รางวัลเหรียญทองแดง การประกวดผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมไทย (CPOT)ผลิตภัณฑ์ “ยุคทองแห่งศรีวิชัย”กระทรวงวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ 2560
- 2561 - วรณวิสา พัฒนศิลป์. (2561). รางวัลรองชนะเลิศการประกวดผลงานสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ด้านทัศนศิลป์ถิ่นไทย ระดับภาค กรมอาชีวศึกษา
- 2562 - วรณวิสา พัฒนศิลป์. (2562). รางวัลบทความดีเด่น“สัญญาะความงามแห่งศรีวิชัย”ประเภทการนำเสนอผลงานวิจัยแบบบรรยายด้านทัศนศิลป์ , ในการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ร้อยเอ็ด
- 2564 - วรณวิสา พัฒนศิลป์. (2564). รางวัลบทความดีเด่น “จิตรกรรมลายรดน้ำ จาก อัตลักษณ์ความงามวิถีใต้”.การประชุมวิชาการด้านความก้าวหน้าทางศิลปวัฒนธรรมและการออกแบบระดับชาติครั้งที่ 3 ความหลากหลายทางศิลปะระยะห่างในวันที่ 21 พฤษภาคม 2564คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา